Milliyet

ÇOCUK

21 Ocak 1980 • Sayı: 3 • 10 Lira

Her hafta

ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

Bir çizgi romanın tamamı GÖKLER HAKİMİ

TEMEL REİS

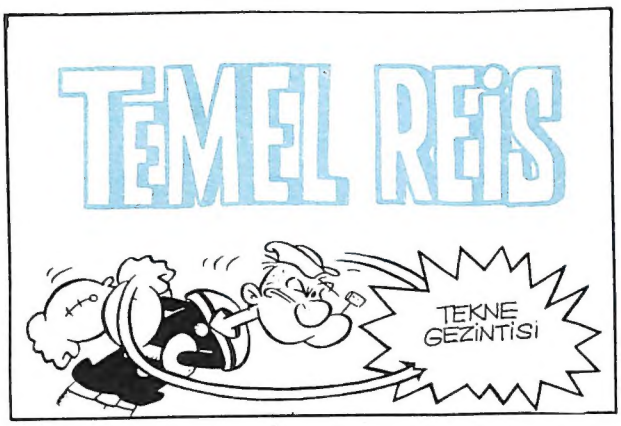
TEKNE GEZİNTİSİ

NEDEN EVE GELMİYOR-SUN?
EVDE SENİ GÖRÜNCE CANIM SIKILI-YOR!
HEH! HEH!

KES SESİNİ İHTİYAR KEÇİ!
BANA BAK, AĞZIMI AÇTIRMA!
SUSUN BAKALIM!

BENİ TEKNEYLE GEZİYE GÖTÜRE-CEKTİN..
HANİ BİRLİKTE BALIĞA ÇIKACAKTIK?
?
!

?
ÖNCE BANA SÖZ VERDİ...
SEN EVE GİT DE FASULYE AYIKLA.

PEKİ! PEKİ! TARTIŞMAYIN İKİNİZİ DE TEKNEMLE GEZDİRECEĞİM...
?
?

DÖNERKEN SEN TEKNEYE, O DA KAYIĞA BİNER... OLDU MU?
HIH!
AAAAA!

OKURUN SESİ

● Dergimizi çok beğeniyor ve ilgi ile izliyorum. "Superman" gibi diğer filmlerin de fotoğraflı öyküsünü yayımlarsanız çok sevinirim.
M. KAAN AKOBA

● Dergimizi çok beğeniyorum. "Pembe Panter" i yeniden yayımlarsanız sevinirim.
CENK TÜLEMEK

● Dergimizi çok beğeniyorum. "Pembe Panter" ile "Kaptan ve Çocukları"nı yeniden yayımlarsanız sevinirim.
BERNA – HAKAN TÜZ
(Ankara)

● Dergimizi çok beğeniyorum. "Pembe Panter" ve "Larry Yuma"-yı yeniden yayımlar mısınız?
M. KEMAL YASTI
(Sivas)

"Pembe Panter" ve "Larry Yuma"nın yepyeni serüvenleri çok yakında aramızda olacak sevgili okurlarımız.

● Dergimizin bazı sayılarını alamadım. Bunları nasıl elde edebilirim?
AYHAN KÜÇÜK
(Manav)

Dergimizin eksik sayılarını: Milliyet Gazetesi, Satış Servisi, Cağaloğlu - İstanbul" adresinden pul karşılığı isteyebilirsiniz.

● Milliyet Çocuk Dergisi'ni çok beğeniyorum. Türk Klasiklerini dergimizde yayımlarsanız sevinirim.
HASAN YILDIZ
(Rize)

HAFTANIN MEKTUBU

Derginizi çok beğeniyorum, poster verirseniz çok sevinirim. Derginizi daha yeni biriktirmeye başladım. Elimde 5 tane derginiz var. Her hafta alıyorum. Size bir şiir ve iki nasrettin hocayla ilgili fıkra yazıcağım.
IŞIK ERDOĞAN
İstiklal İlk Okulu
3–B No: 59

bizden size

SEVGİLİ çocuklar, size gelecek sayımızdan başlayarak gerçekleştireceğimiz yeni düzenimizi duyurmak istiyoruz. Daha önceden de değindiğimiz bazı engeller yüzünden Ansiklopedi ekimizin yayımına bir süre ara vereceğiz. Onun yerine size her hafta 16 sayfa renkli ve siyah-beyaz bir "Çizgi-Roman" eki sunacağız. Bu yeni dergide hepinizin seveceğine inandığımız yepyeni çizgi romanlar bulacaksınız. Ayrıca bulmaca sayfamızı da bu yeni dergiye aktarıyoruz. Bu arada Her Hafta Bir Klasik Çizgi-Roman ekimizi vermeyi sürdüreceğiz.

DERGİMİZDE yeni bir yazarımız var: Tomris Uyar. Güzel öykülerini hepinizin iyi bildiği Tomris Uyar size her hafta ilginç konular sunacak. Severek ve ilgiyle okuyacaksınız.

ALTAN Erbulak ağabeyinizin son zamanlarda yoğun bir çalışma içine girmesi, size seslenmesini engelledi. Elimizde olmayan bu gecikmeden ötürü bizi bağışlamanızı diliyoruz.

GENE gelecek haftadan itibaren çok çok seveceğiniz yepyeni bir dizi başlatıyoruz: "Olimpiyatlara Merhaba.." diye söze girecek olan Halit Kıvanç, spor dünyasına Olimpiyat heyecanını getirecek olan 1980 yılında sizlere, tüm Olimpiyat tarihini, resimlerle süsleyerek anlatacak. Kıvanç'ın deyişiyle, Moskova Olimpiyatlarını televizyonda izlerken gazetelerde okurken, bu olayın öncesini bilmek, tarihi hakkında fikir sahibi olmak, o olayı daha iyi anlamanızı, ona daha iyi yaklaşmanızı sağlayacak. Dünyamızın son zamanlarda içinde bulunduğu bunalımlı duruma, bu yıl 19 Temmuz'la 3 Ağustos arasında yer alacak olan Moskova Olimpiyatlarının barış anahtarı olmasını dileyelim. Olimpiyatların kurucusunun saptadığı kutsal amacın gerçekleşmesi umuduyla: "Tüm dünya, özgür spor alışverişini kabul ettiği gün, barış davası yeni ve güçlü bir dost kazanacaktır."

Tomris Uyar

SEVGİLİ çocuklar, bu arada gelecek sayımızdan başlamak üzere dergimizin fiyatını da 15 liraya yükseltmek zorunda kaldığımızı belirtmekten üzüntü duyuyoruz. Ancak hepinizin anlayacağını umduğumuz bu zorunluk sadece bizim değil, tüm basın ve yayın kuruluşlarının da karşı karşıya bulunduğu bir durumdan doğmaktadır. Kâğıt dar boğazı, gittikçe artan hayat pahalılığı bizi buna zorladı. Sizlere herşeyin en iyisini vermeye çalışan bizlere anlayış göstereceğinizi umuyoruz. Hoşça kalın sevgili çocuklar, hepinize esenlikler dileriz.

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A. Ş. adına ERCÜMENT KARACAN
Genel Yayın Müdürü: ÜLKÜ TAMER
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: GÜL ÖNET
Teknik Yönetmen: MEHMET İLKORUR

Pazartesi günleri yayımlanır ● 21 Ocak 1980 ● 1980 / Sayı 3 ● Sıra No:347

Milliyet' Yayın A. Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır ● *Adres:* Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Basın Sarayı, Cağaloğlu İstanbul ● *Abone koşulları:* 1 yıl, 455 TL / 6 ay: 227.50 TL ● Uçakla: 1 yıl: 553 TL / 6 ay: 266.50 TL ● Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir ● Türkiye'de satış fiyatı: 10 TL ● Kıbrıs için satış fiyatı: 12.50 TL

İNCE MEMED / 2

EŞKİYALAR SOYGUN İÇİN HAZIRLIĞA GİRİŞTİLER...
BAK İNCE MEMED...
?
ÇAMDAN SAKIZ AKIYOR
KIZ NİŞANLIN BAKIYOR
KOYNUNDAKİ MEMELER
TURUNÇ OLMUŞ KOKUYOR
AMAN AMAN KARA KIZ
ZÜLÜFÜNÜ TARA KIZ
BABAN BEKÇİ TUTMAZ MI
KOYNUNDAKİ KARA KIZ
DAN!
NASIL İNCE MEMED?
TAM ORTASINDAN..
YA TAM ORTASINDAN. BU İLK AVINDIR İNCE MEMED, SIKI DUR...
TESLİM.. YAKARIM!..
TESLİMİM BABA. TESLİMİM NE VAR YANİ?
SOYUN!
?!
NEYİ SOYUNAYIM AĞAM?
ÜSTÜNDEKİLERİ...
ŞAKA ETME ALLAHAŞKINA. BENİM PARTAL ELBİSELERİMİ NE YAPACAKSIN? YORGUNLUKTAN TABANLARIM SIZLIYOR, YIKILACAK GİBİYİM.. BIRAK BENİ GÜZEL AĞAM!
SOYUN DEDİM... HADİ BEKLETME!
OVV!
13

YAŞAR KEMAL / Çizen: İSMAİL GÜLGEÇ

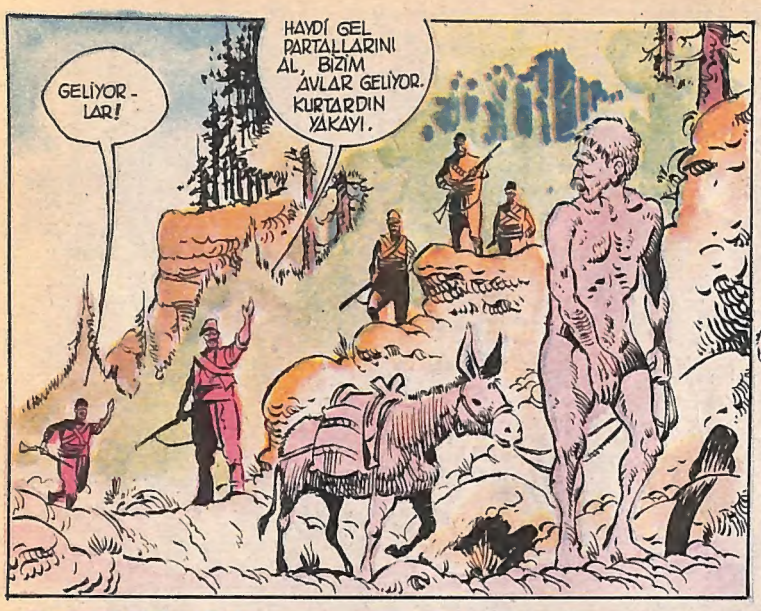
GELİYOR-LAR!
HAYDİ GEL PARTALLARINI AL, BİZİM AVLAR GELİYOR. KURTARDIN YAKAYI.

MEMED'İN YÜZÜ KAPKARA KESİLMİŞTİ. ELİNDEKİ TÜFEKTE NE KADAR KURŞUN VARSA, HEPSİNİ DURDU'NUN KAFASINA BOŞALTMAK İSTEDİ...

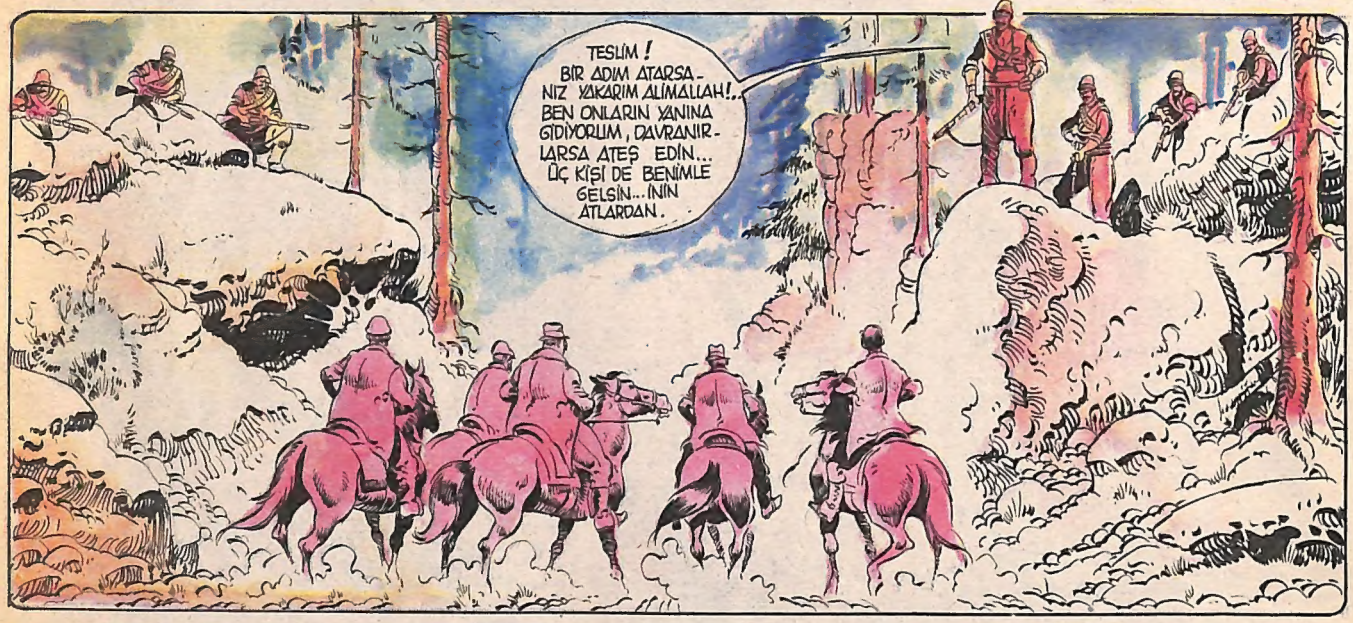
TESLİM! BİR ADIM ATARSANIZ YAKARIM ALİMALLAH!.. BEN ONLARIN YANINA GİDİYORUM, DAVRANIRLARSA ATEŞ EDİN... ÜÇ KİŞİ DE BENİMLE GELSİN... İNİN ATLARDAN.

BENİ ÖLDÜRMEYİN N'OLURSUNUZ. NE İSTERSENİZ ALIN, BENİ ÖLDÜRMEYİN.

ASLANIM ÇIRILÇIPLAK, ANADAN DOĞMA OLACAK, ONDAN SONRA GİDEBİLECEKSİNİZ...
ÖLDÜRMEYECEKSİNİZ HA!

DEMEK ÖLDÜRMEYECEKSİNİZ!
15

AL!

ÖTEKİLER DE HİÇ BİR ŞEY SÖYLEMEDEN SOYUNDULAR. ÜZERLERİNDE YALNIZ DONLARI KALMIŞTI...
DONLARI DA ÇIKARACAKSINIZ AĞALAR. ESAS DON GEREK BANA.

ADAMLAR GENE HİÇ AĞIZLARINI AÇMADILAR, DONLARINI ÇIKARIP YOLA DÜŞTÜLER...

DAĞA DÖNÜNCE DURDU ÇOCUĞUN ELBİSELERİNİ MEMED'E GİYDİRDİ.
TALİHİN VARMIŞ İNCE OĞLAN, KISMETİMİZ İYİ GİTTİ. PARA, AT, ELBİSE. O ÇOCUĞUN ELBİSE DE SANA YAKIŞTI, AYNEN MEKTEPLİ OLDUN. NASIL DA BAĞIRIYORDU İTOĞLU İT, CANI ŞEKERDEN TATLI...

İNCE MEMED ÜZERİNDEKİ YABANCI ELBİSELERLE BİR EZİKLİK DUYUYORDU, BİRDEN DÜŞÜNDÜĞÜNÜ SÖYLEYİVERDİ...
HER ŞEYLERİNİ ALIYORUZ ALMAYA DA, PEKİ DONLARINI NEDEN ALIYORUZ, ONU ANLAYAMADIM...

ŞAN OLSUN MEMLEKETE DİYE ALIYORUZ. DELİ DURDU'DAN BAŞKASI DON ALMAZ. SOYANIN BEN OLDUĞUMU İYİCE BİLSİNLER...
16

ÖYKÜ

AİLE HÜKÜMETİ

SADIK NARİN

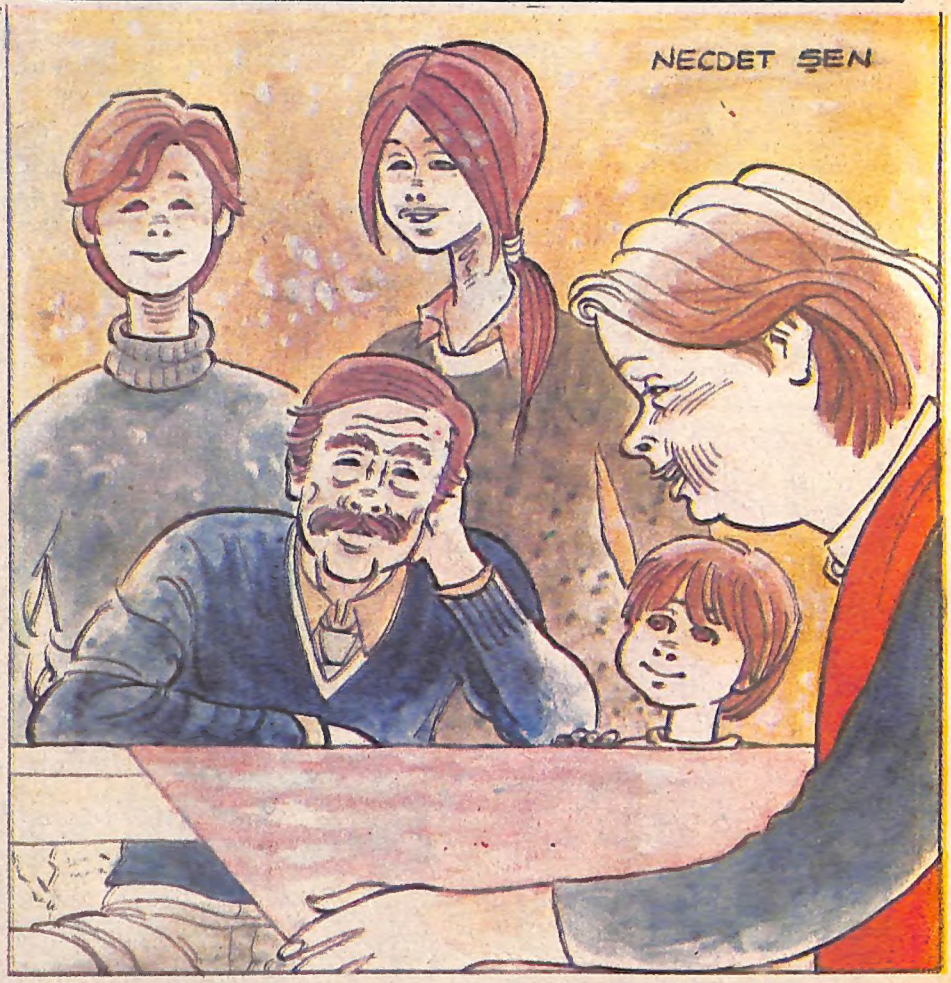

MURTAZA efendi 21 yıllık memuriyet hayatıyla boğaz tokluğuna çalışan insanların simgesiydi..

Üstündeki mavi ceketi, bir kaç kez ters-yüz edilmiş ve koltuk altları yamanmıştı. Büyük oğlunun askerden getirdiği botlar ise bir kaç kez pençe yapılmıştı. Murtaza efendi dördü kız yedisi oğlan 11 çocuk babasıydı.

En büyükleri kendisine askerden dönerken bir çift bot getiren Turan'dı. Turan 26 yaşına girmesine karşın evlenememişti. Turan'ın küçüğü Yılmaz, sırayla M. Ali, Cemil, Rezan, Selime, Yaşar, Gürbüz, Ayla, Muazzez ve de Sabri.

Fatma hanım da yıllarını kocasına ve çocuklarına vermiş, bayram günleri eski elbiselerini yeniden dikerek, çocuklarını giydirmiş müşfik bir anaydı.

Turan, tornacılık, Yılmaz muhasebe bürosunda yardımcılık, M. Ali'de bir fotorafçıda çalışıyordu. Kızlar dışarıdan aldıkları el işlerini yaparak bir kaç kuruş kazanmak ve ileride gerekecek olan çeyizlerinin alınması için gece gündüz çalışıyorlardı.

Tüm sıkıntılara ve yoklara rağmen Murtaza efendinin ailesinde "umutsuzluk" kelimesine yer yoktu. Aç kalsalar bile sanki ziyafetten çıkmış gibi:

" Arada sırada rejim yapalım, şişmanlık sağlığa zararlı!" diyerek şakalaşırlardı.

Taksitle aldıkları televizyon onların en büyük eğlenceleriydi. Yine bir akşam tüm aile evde yemekten sonra bir araya gelmiş ve günün konularını yorumluyordu.

Evin en küçüğü Sabri, babasına dönerek:

" — Babacığım biz de hükümet kursak.."

Küçük Sabri'nin 11 yaş aklı ile ortaya attığı bu fikir herkesi şaşırtmıştı. Baba " — Anlayamadım oğlum ne hükümeti?".

Sabri — " — Baba biz bir aileyiz, ve de kalabalık bir aileyiz. Diyorum ki biz de hükümet kursak. Sen başbakan olursun annem de yardımcın olur. Diğer üyeleri ve görevleri sen seç"..

Böylesine ilginç bir fikir tüm aileyi öylesine güldürdü ki, çoğunun gözlerinden yaş geldi. Bir ara Murtaza bey küçük oğlana:

— "Peki oğlum diyelim ki, hükümeti kurduk, sonra ne olacak?"

" — Neler olmaz neler. Bir kere herkes görevini bilir, bakanlık o kadar kolay mı?. Hem sen demez miydin bunca yıllık memurum, bir şef bile olamadım. Bari şimdi başbakan ol.."

İlk andaki gülüntü bir anda yok oldu. Belli ki herkes küçük Sabri'nin oyundan da olsa söylediği "Hükümet" kurma işini düşünüyordu.

" Tamam" dedi baba. Ve ardından Rezzan'dan kağıt kalem istedi.

Hükümet işi bir anda, herkesi sarmıştı. Her kafadan bir ses çıkıyordu.

" Ben sanayi bakanı olursam, elektrikler kesilmez."

" — Ben spor bakanı olucam. Futbol yüzünden oğullarını döven babaları haps ettireceğim."

" — Ben içişleri bakanı olursam, anarşiyi kökünden kazırım."

Birden baba Murtaza efendi "susun." İşte yazdım. Herkese görev taksimi yaptım, itiraz istemem. Çünki hükümet kurma görevi bana verilmiştir" dedi.

Bir anda 13 nüfuslu ailede çıt çıkmadı. Herkes heyecanlanmıştı. Hatta Fatma hanım da eliyle çocuklarının susmasını işaret ediyordu. Murtaza efendi okumaya başladı:

" — Başbakan, Murtaza İncitmez, aynı zamanda maliye bakanı. İçişleri bakanı Fatma İncitmez. Dışişleri bakanı, Turan İncitmez. Turizm bakanı Yılmaz İncitmez. Ulaştırma bakanı M. Ali İncitmez. Gümrük ve Tekel bakanı Cemil İncitmez. Sağlık ve Sosyal bakanı Rezan İncitmez. Milli eğitim bakanı Selime İncitmez. Enerji ve tabii kaynaklar bakanı Yaşar İncitmez. Orman bakanı Gürbüz İncitmez. Ticaret bakanı Ayla İncitmez. Gençlik ve spor bakanı da Sabri İncitmez."

" Şimdi biz bakan olduk mu baba?" diye sordu Yılmaz.

" — Tabi oğlum, güven oyuna gerek yok." diye yanıtladı ve hemen toplantı önerdi başbakan Murtaza efendi.

Hükümet kurma şerefine demlenen çayları dağıtan Fatma hanım da oturdu masanın başına. Ancak şeker yetmedi.

" Şeker yok mu anacığım?" diye spor bakanı Sabri sordu.

" — Bitmiş oğlum tek şekerle iç çayını."

Başbakan Murtaza efendi " — Şimdi hükümet proğramını hazırlayalım" diyerek elinde kalemle beklemeye başladığı an elektrikler kesildi.

" — Enerji bakanı ne oldu? Hani elektrikler?" Yaşar İncitmez " — Ben daha görevi teslim almadım ki," diyerek ortaya atılan soruyu yanıtladı.

Küçük Sabri " — Baba ben spor bakanı oldum ama topum yok. Ben topsuz bakan olmam"

" — Oğlum bizim hükümet dış borçları çok olan, yardım almayan ve güçlükle gecinecek bir hükümet. Bu yüzden israfa yer yok programımızda."

Uzun süren tartışmalar ve de mum ışığı altında ki toplantı televizyondaki son haberlere kadar devam etti. Elektriklerin gelmesi ile herkes "Hükümeti" unutmuş, haberleri dinliyordu.

" — Hükümet kurulmuş ve ilk toplantısı yapılmıştır. Başbakan hükümet programını yarın açıklayacaktır" sözlerini ve diğer haberleri ardı ardına okuyan spikerin, iyi geceler dileğine kadar "aile hükümeti" sessiz kaldı.

TV'nin kapanması ile birlikte gözlerinden uyku aktığı her hali ile belli olan küçük Sabri " — Bakanlıktan istifa ediyorum," diyerek yatmaya gitti.

Sabahın ilk ışıklarında teker teker işlerine giderken, Murtaza efendi, yüzlerce evrak toplanmış masasının başında "Bizim hükümet gibisi yok." diye düşlüyordu...

halit kıvanç
SİZLERLE

«ÇOCUK YILI» BİTTİ Mİ?

1979'la birlikte o güzelim "Çocuk Yılı"da gitti mi? Bitti mi? Ne münasebet!... Dünya var oldukça her yıl "Çocukların yılı" olarak dolduracaktır günlerini.. 1979'a "Çocuk Yılı" diye özel ad vererek, dikkatleri daha çok çocukların üstüne toplamak amaçlanmıştı. Çocukların unutulan bazı sorunları böylece bir kez daha gözler önüne serilebilecekti. Çalışkan yöneticiler, iyiniyetli gönüllüler için güzel bir fırsattı bu.. "Çocuk Yılı" adına bazı olumlu girişimlere hız verilebilecekti. Gerçekten pek çok kişi bu yolda çaba harcadı, başarılı sonuçlar da aldı.

İşte 1979 yılına ait çeşitli ödüllerin arasında, özellikle biri burada sözünü etmemizi gerektirecek çapta önem taşıyor. "Sedat Simavi Vakfı" ödüllerinden birisi de "Çocuk Yılı Olağanüstü Ödülü" idi. Jüri, bu ödülü iki kuruluş arasında paylaştırdı. Biri Ankara Belediyesi kuruluşların. Öteki de, Balıkesir Merkez Yetiştirme Yurdunu Kalkındırma Derneği.. Ödülleri kuruluşları adına alan iki yönetici de; Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer'le Balıkesir Derneği'nin 20 yıllık başkanı Turgut İnal oldu.

Ali Dinçer'in başkanı olduğu Ankara Belediyesi 1979 yılında çocuklar için neler yapmıştı da böyle bir ödüle değer görülmüştü? Neler yapmamıştı ki.. Ankara'nın içinde, Başkenti çepeçevre saran gecekondu mahallelerinde, salıncağıyla, kum havuzuyla, çeşitli oyun araç ve gereçleriyle güzel çocuk bahçeleri açmıştı. Çocuklar için kreşler yapmıştı. Bakımsız binalardan bakımlı çocuk tiyatroları yaratmıştı. Her Ankara'lı çocuğun eline birer kültür buketi olarak çocuk kitapları vermişti.

Balıkesir Merkez Yetiştirme Yurdunu Kalkındırma Derneği de 10 çocuk, 20 çocuk derken bugün 110 çocuğun yüzünü güldürebiliyordu. Başkan Turgut İnal ayrıca çocuk sorunlarını aksettiren bir "Mavi Kitap" yayınlamıştı. Derneğin çalışmaları çocuklara büyük yarar sağlamıştı.

Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer'in çocuklar konusundaki bir başka girişimini ise belki duyanlarınız oldu. "Her şey çocuk için" diye yola çıkan Dinçer ve arkadaşları, çocuğun bol kitap okuyabilmesi için düşünmüşler, taşınmışlar. Çok sayıda kitabı çocuklara nasıl ulaştırmalı? Çözümler aramışlar. Bulmuşlar da.. "Kağıtlar sizden, kitaplar bizden" adını verdikleri bir kampanyaya girişmişler. Çocuklar on gün süreyle okullarına gelirken okunmuş gazeteleri, buldukları eski kâğıtları getirmişler. Bütün bu eski gazeteler, kullanılmış kağıtlar belediye araçlarıyla toplanmış, kağıt fabrikasına ulaştırılmış. Bu arada yazarıyla, çizeriyle, emeği geçenlerin hiçbiri para almamış bu işten.. Herkes gönüllü çalışmış. O eski kağıtlar fabrikada yeni kağıt haline gelmiş, basımevlerinde o kağıtlara çocuk kitapları basılmış. Sonra da bunlar tüm çocuklara dağıtılmaya başlanmış. Hatta yurt dışına bile.. Üstelik aradaki engellemelere aldırmadan...

Demek ki insan isteyince, iyi niyetle işe sarılınca, para harcamadan da birşeyler başarabiliyor. Önemli olan, elele verebilmek.. Hem ben Balıkesir'deki dernek gibi yurdumuzun pek çok köşesinde çocuklar için bir şeyler yapmaya çalışan, ama seslerini duyuramayan bir çok kuruluşun ve pek çok iyi niyetli gönüllünün varlığına inanıyorum. Bu bakımdan ödül alan derneğin kişiliğinde bu alanda çalışan bütün kuruluşları selamlamak istiyoruz. Tıpkı Ali Dinçer'in Ankara Belediyesi'nin kişiliğinde, çocuklar için yararlı girişimlerde bulunan bütün belediyeleri ve başkanlarını selamladığımız gibi...

edebiyat sevgisi

selim ileri

TÜRK'ÜN ATEŞTEN GÖMLEĞİ

VE Mustafa Kemal'in halk ordusu / Köylü askerleriyle / Dikti solgun bayrağını Anadolu'nun/ Duatepe'ye! / Akıyor Sakarya / Bulanık gözyaşlarından Türk halkının / Bağdaş kurmuş bakıyor Mustafa Kemal / Bozkırın acı mavisi gözlerinde / Bakıyor / Sevinç otlarına toprağın / Mavidikenlerine acının!

Ceyhun Atuf Kansu, "Sakarya Meydan Savaşı"nı destanlaştıran ünlü yapıtında böyle söylüyor. Halide Edip Adıvar'sa ondan yıllar önce, Kurtuluş Savaşı günlerinin ortasında şöyle betimlemiş Duatepe'yi:

"Önümüzde bir ova, karşımızda çepeçevre içiçe, sarı, kızıl, mor ve dumanlı dağlar. En batıda, iki yüksek tepeli bir dağ, işte o Duatepe ve biz ona hücum ediyoruz.

"Güneşin en yüksek, rüzgârın en kuvvetli olduğu an kavga azıyor. Duatepe'nin üstü bir kaç ağızlı yanardağ gibi, dumanlar ta gökte!

"Yanındaki sırtlardan ve arkasındaki Kartaltepe'nin siyah doruklarından topraklar, dumanlar fışkırıyor. Coşkun ve sürekli bir gümbürtü ortasından renk renk dumanlar, beyaz kandiller gibi uçuşan şarapneller görünüyor. Bu bir dev dünyasına benziyor. Dağdan dağa devler birbirine eski günlerde böyle haykırıyorlarmış.

"Bu cehennemi dumanlar arasında şu karınca gibi ilerleyen avcılar, bir sırası düştükçe öteki sırası koşan ve tırmanan kardeşlerimiz devlerden, mitoloji kahramanlarından çok daha büyüktürler."

HALİDE Edip Adıvar'ın 1922 yılında yayımladığı "Ateşten Gömlek" romanı, Ulusal Kurtuluş Savaşı'mız üzerine yazılmış ilk romandır. Kuşkusuz o güne dek, savaşı, savaşımı destekleyen yazılar yayımlanmıştır. Ama bu yazılar, edebiyat içinde düşünülemeyecek verimlerdir ve daha çok gazete yazısı niteliğindedir. Kurtuluş Savaşı'na bir asker olarak ve onbaşı rütbesiyle katılan Halide Edip, 1922 Mart'ında bir aylık izin alır, Çubuk çayı kıyısındaki bir bağ evine çekilerek "Ateşten Gömlek"i yazar.

O günlerin mücadeleci ruhunu, toplumsal görünümünü, savaşın yarattığı sorunları neredeyse belgesel bir tutumla dile getiren "Ateşten Gömlek"; bir yanıyla da modern Türk romanının ilk örneklerinden biri niteliğindedir. Çünkü "Ateşten Gömlek", Halide Edip'in öteki romanlarına oranla, roman sanatının yüzyılımızda ulaştığı aşamaya daha yakın özellikler içerir. Yazar, burada cehennemi çağrıştırır bir ölüm-kalım savaşını betimler görünmekle birlikte; gerçekte, bütünüyle kurmaca bir yapı örer. Ne demek istediğimi, biraz daha açayım.

"Ateşten Gömlek", savaş sırasında yaralanan ve Ankara'da Cebeci hastanesinde ölen Peyami'nin anılarından oluşmaktadır. Ancak, romancı bu anıların gerçek olup olmadığı konusunda okuru kuşkuya terk eder. Peyami'nin ölümünden sonra, onun hastalık sırasında birtakım düşler uydurduğu ileri sürülür. Böylelikle "Ateşten Gömlek" adı bir çok anlama çekilebilecek bir simge gibidir.

BU anlamların başlıcalarını şöyle özetleyebiliriz: a) İzmir'li Ayşe'ye hem uzak akrabası Peyami, hem de Peyami'nin arkadaşı Binbaşı İhsan sevgi duyarlar. Bu gizli sevda, her iki erkek için de bir "ateşten gömlek" olmuştur. b) Ceyhun Atuf Kansu, kitabın adının içerdiği bir başka anlama değiniyor ve "Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın gerçek ateşten gömleğini giyinmiş ve çıkarmamış köylü Anadolu ise," diyor, "sadece bir imgeyle verilir: Meşe ormanı! Ateşten gömleği bir sevi urbası gibi sırtlarında taşıyan o küçük kent-soylular Ayşeler, İhsanlar, Peyamiler birden, Anadolu savaşlarında gerçek halkı tanır gibi olurlar. Kütahya savaşlarından sonra, Hastabakıcı Ayşe, Eskişehir'den Peyami'ye şunları yazar: 'Bilir misin Peyami? İstanbul'da Anadolu'lu hizmetçilere, özellikle askerlere kızınca meşe odunu dersiniz. Bu alay için söylenen lakırdının onların sağlamlığını, yalnız vücutlarının değil, ruhlarının ve sinirlerinin sağlamlığını en iyi anlattığını sıtma arasında hastabakıcılık hayatımı yaşayan imgelemim buldu. Bana Anadolu ordusu koskoca, karanlık ve bellisiz, eğilmez bir meşe ormanı geliyor." c) Beri yandan ölümcül yaralı Peyami, belki de yaşam ve sevgi konusunda kendi düş dünyasının "ateşten gömleğini" giymiştir; bize, bir dolu düşsel serüven anlatmaktadır...

Şu ya da bu anlamıyla romanın adı, romanın içeriğine de değişik bakış

ATEŞTEN GÖMLEK

(. . .) Derinliği görülemeyen meydanda korkunç bir insan denizi derin ve sessiz uğultusuyla akıyor-akıyor, yalnız çok yoğun olan ortası kımıldamıyordu. Bütün bu canlı deniz üstünde Sultanahmet'in beyaz minareleri, hapishane binası, yüzüyor gibi yükseliyordu. Binaların üstünden, caminin avlusundaki ağaçlardan salkım salkım insan kümeleri sarkıyor, bunun üstünden beyaz minarelerden uzanan siyah bayraklar bazen halkın başına, bazen beyaz güvercin bulutlu mavi göğe uçuyordu. Sultanahmet bahçesinin parmaklıklarına dayanmış bir ihtiyar dişsiz ağzı, açık, ışıltısız gözlerinden, sürülmüş tarla gibi buruşan yanaklarına akan gözyaşlarıyla beraber bağıra bağıra ağlıyordu. Ayasofya tarafından giren herkes uçan Türk bayraklarını siyah görünce dudaklarından bir feryat, kısılmış bir hıçkırık fırlıyordu. Gözleri sürmeli olduğunu en boyalı genç kadınlar bile unutmuş, bütün boyaları yanaklarından yaşlarla akıyordu. (...)

HALİDE EDİP ADIVAR

Dağarcık

HALİDE EDİP ADIVAR

Yirminci yüzyıl romancılarından Halide Edip Adıvar 1884 yılında İstanbul'da doğdu, 1964 yılında İstanbul'da öldü. İngiliz edebiyatını yakından bilen yazar, başlangıçta ruh çözümlemesi romanları yazdı. Sonraları yakın tarihimizi konu alan ve günü gününe yazılmış romanlarla, Türkiye'nin töresini irdeleyen romanlar yazdı. Bunların yanı sıra öyküler, anılar, "Kenan Çobanları" (1918), "Maske ve Ruh" (1945) adlı iki oyun, İngiliz edebiyatı tarihi, çeviriler yayımladı.

Yayımlanış tarihlerine göre romanlarını şöyle sıralayabiliriz: "Raik'in Annesi" (1909), "Seviyye Talip" (1910), "Handan" (1912), "Yeni Turan" (1912), "Son Eseri" (1912), "Mevut Hüküm" (1918), "Ateşten Gömlek" (1922), "Kalp Ağrısı" (1924), "Vurun Kahpeye" (1926), "Zeyno'nun Oğlu" (1928), "Sineklibakkal" (1936), "Yol Palas Cinayeti" (1937), "Tatarcık" (1939), "Sonsuz Panayır" (1946), "Döner Ayna" (1954), "Akile Hanım Sokağı" (1958), "Hayat Parçaları" (1963), "Sevda Sokağı Komedyası" (1972), "Çaresaz" (1972), "Kerim Usta'nın Oğlu" (1974).

açılarından yaklaşmamızı sağlar. Modern romanlar da tek bir bakış açısı çerçevesinde kurulmazlar. Tersine; yazar, okurundan olaylara, kişilere bir çok açıdan eğilmesini ister. Halide Edip'in "Ateşten Gömlek"i de bu özelliği taşıyan bir romandır. Bu yüzden de klasik değeri kadar, modern özelliğiyle de hâlâ büyük ilgi toplayacak yetkinliktedir.

EVET; İzmir'in işgali yılları, yani 1919. İzmir'li Ayşe'nin kocasını, çocuğunu Yunan'lar öldürür. Ayşe, İtalyan kökenli bir ailenin yanına sığınarak İstanbul'a gelir. Uzak akrabası Peyami ve Binbaşı İhsan'la birlikte, çok geçmeden Anadolu'ya geçenler arasına katılır. Hastabakıcı Ayşe'yle Binbaşı İhsan ölürler. Başından yaralanan Peyami'yse onları anımsar boyna ya da imgeleminde böylesi bir serüven uydurur... Beş aşağı beş yukarı böyle özetleyebiliriz "Ateşten Gömlek"i. Öte yandan Halide Edip, bir sevgi ilişkisinin çerçevesinde Türk aydınlarının Ulusal Kurtuluş Savaşı'yla ilintisini, ancak savaş ortasında tanıdıkları Türk köylüsünü, köylünün töresini, sorunlarını başarıyla dile getirir. Roman, tıpkı Reşat Nuri'nin "Çalıkuşu" adlı yapıtı gibi, sevgi ilişkisinin dar sınırlarından kurtularak, bir ülkü romanı olma özelliği edinir.

Anımsayacağınız gibi, Feride'de Anadolu'ya gidiyor, Anadolu'nun sorunlarıyla karşılaşıyordu. Halide Edip Adıvar da "Çalıkuşu"nun Feride'si gibi, iki roman kişisini, "Ateşten Gömlek"inin Hastabakıcı Ayşe'siyle, "Vurun Kahpeye"nin Öğretmen Aliye'sini, bu iki genç kadını Anadolu'ya geçirmek ihtiyacını duymuştur.

Yine değerli şairimiz Ceyhun Atuf Kansu'nun bu konuda söylediklerine kulak verelim:

"Bir yerde, Aliye, Ayşe, Tosun Bey ("Vurun Kahpeye"nin kişilerinden biri) Anadolu gerçeği için yeni insanlardır, hele romanların kadın kişileri, bir öğretmen, biri hemşire, Anadolu ortaçağ yapısının içinde romancının kendi yarattığı ülküsel insanlar olarak kalmaktadır. Öğretmen Aliye, Hemşire Ayşe, biri bir kasabada, öteki cephelerde, Halide Edip'in kendi kişiliğiyle, kendi yaratısıyla ilk olarak girmektedirler Anadolu'ya, yaşamaya yeni başlamaktadırlar, hem onların bir eski deneyleri yoktur bu ortamda, hem bu ortamın onlara bir alışkanlığı, bir yakınlığı olmamıştır daha."

DEMEK ki, romancılarımız aydın Türk kızlarını, aydın delikanlıları, ülküsel düzlemde Anadolu'ya geçirirlerken, bunun gerçekleşmesini istiyorlardı. Böylelikle ülkenin dört bir yanında aydınlığın, bilginin ışıkları yanacaktı. Biz, bugün de bu romancılarımızın ülkülerinin gerçekleşmesini dilemiyor muyuz? Bugün de yoksul bırakılmış, sorunları çözümlenmemiş Anadolu'muz bilginin ve aydınlığın ışıklarını gereksinmiyor mu?

"Ateşten Gömlek" romanındaki Hastabakıcı Ayşe kimliğinin belirlenmesinde, Halide Edip, kendi yaşantısından yola çıkmıştır. Bu ünlü yazarımızın "Türk'ün Ateşle İmtihanı" adlı anı kitabında, tıpkı Ayşe'ye benzeyen, Ayşe'nin yaşadıklarını yaşayan biri var: Halide Edip'in kendisi. Ayşe de, Halide Edip de unutulmaz Sultanahmet Mitingi'ne katılmışlar... Bunun gibi örnekleri çoğaltabiliriz.

Kimi zaman romancılar, romanlarının kişilerinde veya olaylarında kendi yaşantılarından yararlanırlar. Ama bunu yaparken, doğrudan doğruya kendi yaşantılarını dile getirmezler. Bu yaşantıları, romanın içeriği ve biçimi içersinde eritirler. O içeriğe ve biçime uygun bir doğrultuda yeniden üretirler. Demek ki roman, daha geniş kapsamıyla edebiyat, yaşamın yeniden yazınsallık içinde "üretilmesidir."

HALİDE Edip, romanının başına bir de önsöz eklemiştir. Yazar, bu önsözünde kendisini "Ateşten Gömlek"i yazmaya iten olguyu anlatır. Sakarya Meydan Savaşı'nın son günleri... Onbaşı Halide de cephededir. Birden Karadağ'ın doruklarında "yağız atlı" bir subay belirir ve sisler içinde,

dumanlar içinde yitip gider. Romancı o an, "Ateşten Gömlek"i yazmaya karar vermiştir.

Çoğu kez bir romanın, bir şiirin, bir öykünün yazılmasında bütünüyle bir dış etken rol oynar. Bir görüntü, bir davranış, işitilmemiş bir söz yazarı o güne dek kuramadığı yazınsal bir yapıya çeker. Buna, en yaygın deyişle "esin" diyoruz. Ama görüldüğü gibi, "esin" perilerden aktarılmıyor edebiyatçıya. Edebiyatçıyı esinlendiren yine somut, gerçeklikteki yaşam...

Halide Edip, "Ateşten Gömlek"inin yazılış tekniğinde de birtakım yenilikler kullanmıştır. Bize hem Ayşe'nin, hem de Peyami'nin bakış açılarını yansıtabilmek için, salt Peyami'nin anılarıyla yetinmemiş; yer yer de Ayşe'nin Peyami'ye yazdığı mektupları, anılar arasına katmıştır. Böylelikle okur, hem Peyami'yi, hem de Ayşe'yi kendi ağızlarından, kendi sözcükleriyle tanıma fırsatını bulmuştur. Bütün bunlar da, 1922 yılındaki Türk romanı için önemli yeniliklerdir...

ŞİİR-ÖYKÜ

KAHRAMAN ASLANLA KILKUYRUK KEDİLER

SÜLEYMAN BULUT

1.
Kedigillerden Arslan
Arslangillerden kedi
Diye söyleyeceğim
Kahramanlarımızı.

2.
Arslanı bilirsiniz
— Resminden hiç değilse.
Resmini de görmemişseniz
Anlatmıştır mutlak dedeniz —
Arslan:
Yelesi kabarık
Kurumlu mu kurumlu.
Az tüylü gövdesi
Ve bir kuyruk
Ucu fes gibi püsküllü
gerisi çıplak.
Boy pos bulamasak da pek
Bir pençeler var
Gemi kancası mübarek.

Bu dünya, bu güneş
Döne zaman, aka zaman
İşte bu Arslan
Kral diye geçer olmuş
Kahraman diye geçer olmuş
Kedigillerin tarih kitaplarında.

3.
Arslangillerden Kediyi
Anlatmıyorum uzun boylu
Kim tanımaz ki
Tekiri ?

4.
Ya nedir kahramanlığı
Kahraman Arslanın?
Onu öğrenelim biz,
Kedigillerin tarih kitabından!
— Beşinci sınıf, sayfa elli ve sonrası —
Aynısıyla yazar, şöyle :
"Kahramandır Arslan,
Arslan kahramandır.
Kahramanlıklar gösterir
Tarih boyunca uzun uzun.
Yenildiği görülmez, yengi onundur
Subaşı meydan savaşlarında.
Pususunu iyi kurar, kurnazdır,
Dört ayağı üstünde
Bekler su içmeye ineni
Ceylan, geyik, yaban keçisi,
Koyunu, kuzusu, bilcümlesi
Canlıların.
Kükremesiyle şöyle bir Arslanın
Ödleri patlar korkudan
Sonrası pençeye düşer artık
Sindiği yerden kalkıp
Fırlar, bellerine oturur.
bir yengi daha kazanmış Arslan
Kahraman
Armağan eder kendine
Öldürdüğünü."

Bunları okuya okuya büyümüş kediler
Sormaya başlamış
Biz niye olmayalım
Onun gibi?
Gözse göz
Kaşsa kaş
Küçük ama olsun
Bizde de var pençe,
Dört ayak sonra
Koşar, zıplarız.

5.
Öbür yanda Arslan
Hiç sormayın, nasıl dertli?
Canlılar korkmuyorlarmış ondan
Eskiden korktukları gibi
Azalmış krallığının
Önünde eğilen.
Korkmadıkları için de
Kaçıp kurtulduklarından
Avsız ve rezil, Arslan
Kalıyor mu bir başına
Vah deseniz ağlayacak!

Düşünür taşınır, sonuçta
Yelesinin üstüne atar
Günah ile sevabı.
— Büyütürsem yelelerimi
Büyür ululuğum.
Gözleri korkar benden
Başkalarının.
ne yapsam da ne etsem

NECDET ŞEN

Büyüse yelem?
Su mu döksem,
Gübre mi koysam
Aşı mı yapsam yoksa?
Ne yapsam, ne etsem.....?
Diye düşünürken
Kahraman Arslan
Kedigilleri görür
Subaşında....

6.
Arslan gibi
Kahraman olmak istiyorlar ya
Arslangillerden kediler,
Gidip subaşına
Yatmışlar pusuya.
Güneş bir arşa boyu
Yol almış, almamış
Bir geyik eğilmiş suya.
Kedigiller, haydi Hurraaaaaa.'
Miyav miyav
Miyav, miyav.'
Geyik bu, durur mu
Sıçrayıp kurtulmuş Kedigillerden
Bir sıyrık almadan
Üstelik.

Kedigiller şaşkın
"Hay Allah" derken
"– Ha ha ha
Bir gülme sesi çınlatır ortalığı
Arslandan.
– Ha ha ha
Kahramanlık kolay değil
Bilimini bellemek gerek
Kahraman demek, ben demek
Kahraman olmak
İstiyorsanız eğer
Arslan olmanız gerek!'

Kedigillerin ağızları
Bir karış açık, diyorlar ki
– Nasıl olabilir bu sayın Arslan?

Oralı değilmiş gibi Arslan
Girer söze:
" – Atla deve değil ya bu
Elbet siz de olursunuz benim gibi.
Kulak verin hele, bakın
Pençem büyük
Yelem kabarık
Gövdem az tüylü fakat
Kuyruğum da çıplak
Niye bu?
Bilemediniz değil mi?
Şöyle sorayım o zaman :
Pençeniz küçük
Yeleniz küçük
Gövdeniz tüylü fakat
Kuyruğunuz da
Niye?
Söyleyeyim size:
Kuyruk ve gövde tüylerimi
Büyütmeyerek ben
Büyütüyorum yelemi ve pençemi.."

Kedigiller de aptal değil ya
Anlamışlar hemen söylenmek isteneni.
Arslan sevinçle sürdürmüş
sözün gerisini:
"– Biraz acı
Biraz gözyaşı dökersiniz,
Ama koparır atarsınız
Gövdenin ve kuyruğun tüylerini
Öyle yaparak ben
Kabartıyorum yelemi."
Kedigiller tek tek
Çift çift ya da birbirlerinin
Başlamışlar tüylerini koparmaya.
Bir anda ortalığı
Tüyler ve miyavlara kaplamış
Görmemişler elbet Kedigiller
Bu toz dumanda Arslanın
Tüyleri yelesine eklediğini.

7.
Gövde çıplak, kuyruk yolunmuş
Titreşerek Kedigiller
Bekleyedursun Kahraman olmayı
Kabardıkça kabarmış
Yelesi Arslanın.
Homurdandıkca Kedigiller
Aslan umut sözleri kükrer :
"– Ha bugün, ha yarın
Arslan olacaksınız
Ha bugün ha yarın
Kahraman
Ha bugün ha yarın
Eyüp sabrıyla dayanın!"
Sözü biter burada öykünün
Gerisini artık siz söyleyin
Bu kahraman Arslanla
Kılkuyruk olan Kediler
Nettiler neylediler?

DÜNYANIN KALBİNİ KAZANAN TAKIM

Jimnastik yakın bir zamana kadar, çok az kişi tarafından tanınıyordu... Ama Sovyet takımının 1972 Münih Olimpiyatları'nda gösterdiği üstün başarı, herkesin gözlerini bu sporun üzerine çekti. Üstün yıldızlar, dünyanın kalbini kazanmayı başardılar...

JİMNASTİK, eski Yunan Uygarlığına, eski Mısır'a ve İndus Uygarlığına değin uzatılabilecek denli, oldukça eski bir geçmişi olan spor.. Bu eski uygarlıklardan önce bile insan topluluklarının bu sporun ilkel biçimlerini yaptıklarını söylemek yanlış olmaz sanırız.

İnsanların yeryüzünde topluluk olarak yaşamaya başladıkları ilk çağlara gidelim. Göçebe toplumları, ilkel tarım yapan toplumları düşünelim. O zamanlar insanlar ya kendi yaptıkları putlara, totemlere taparlardı ya da anlamını, gizini çözemedikleri ve kendilerinin karşısında güçsüz kaldıkları doğa olaylarını tanrı diye bellerlerdi. Örneğin, yıldırım ve şimşek o zaman insanların gözünde birer gök tanrısı, bizim Ağrı gibi yüce dağlar, ya da suları gürül gürül akan koca ırmaklar birer tanrı sayılırdı.

İnsanlar bu tanrılarla iyi geçinmek için törenler yapar, tanrılarına adaklar sunarlardı. İşte jimnastiğin ilk örneklerini bu dini törenlerde buluyoruz. Bir tür dini danstır yapılanlar.. Kızlı erkekli, genç yaşlı, tüm kabile bu danslara katılır, kıvrak el, kol, omuz, bel oyunları yapar, müziğin ritmi eşliğinde kendilerinden geçinceye dek oyunlarını sürdürürlerdi. Ne denli çok dans edebilir, ne denli çok yorulabilirlerse tanrılarına o denli yakın olacaklarını sanırlardı.

Jimnastiğin ilk örneklerini gördüğümüz bu ilkel toplum kabilelerinin dansları, yalnız dinsel törenlerde yapılmazdı. Örneğin, av başlamadan da, av bitince de bu tür danslar yapılırdı.

Bugün bile çeşitli Afrika, Güney Amerika ve Avustralya kabilelerinde bu tür danslar yapılmıyor mu? İşte jimnastiğin yüzyıllar önceki ilkel biçimleri.

Doğaldır ki, bugün anladığımız anlamdaki jimnastik daha sonraları oluştu.

Gerçek anlamda jimnastiğin ilk kez uygulanmaya okullarda ders olarak çocuklara, gençlere öğretilmeye başlanması, eski Yunan uygarlığında görülür. Atina, Isparta, İyonya gibi kentlerde o zamanlar jimnastik diğer bazı sporlarla birlikte okullarda okutuluyordu.

Yalnız bir farkla:

Bu okullar eski Yunan uygarlığında toplum tarihinden de bilindiği gibi yalnızca yönetici soylu sınıfların çocuklarına açıktı. O zamanın uygarlıkları işte böylesi çelişkiler taşıyordu.

Eğitim, yönetici-soylu sınıflarca değeri bilinen ve serfler, kölelerden kendilerini ayırt edici en önemli ögelerden biriydi.

Eski Yunan uygarlığının yönetici-soylu sınıfları çocuklarının hem beyin hem de beden gelişimini mükemmel olarak tamamlamasını isteyecek bilinçteydi.

Jimnastik de gerçekten çocukların bedenlerinin sağlıklı ve güzel gelişimini sağlıyordu.

Daha sonra Roma uygarlığında da aynı anlayış benimsenmiş, jimnastiğe yönetici-soylu sınıfların çocuklarının eğitildiği okullarda büyük önem verilmişti.

Jimnastiğin tüm toplum çocuklarına sunulması, ne üzücüdür ki, çok eskiye dayanmaz. Ancak Rönesans ve Reform dönemlerinden sonra çeşitli Avrupa ülkelerinde, okullarda ders olarak uygulamaya kondu. Ancak bu yaygınlık da göreceliydi. Çünkü 1450 yıllarından 1800 yıllarına dek batıda eğitim toplumların tüm kesimlerini kapsamış olmadı. Eğitimin ve bu arada jimnastiğin gerçek yaygınlığı 1800'lerde başladı. Köy çocukları, işçi çocukları, çalışanların çocukları eğitimle ve jimnastikle, bulundukları bölgelerde açılan okullarda tanışmış oldular.

Yüzyılımızın başlarından 1970'lere dek jimnastik yaygın bir okul dersi olarak uygulana geldi. Ülkemizde de hemen her okulda beden eğitimi dersleriyle jimnastik için eğitim konulmuştur. Böyle olmakla birlikte eğitim araç-gereçlerinin yetersizliğinin jimnastik derslerine de yansıdığı bir gerçek. Örneğin, bugün batı ülkelerinde ve sosyalist ülkelerde bu ders için gerekli minder, paralel, halka, atlama beygiri gibi araç-gereçler bolca kullanılmakta, çocuklar, gençler hem okullarda hem de halka açık spor tesislerinde bunlardan yararlanmaktalar.

Jimnastiğin dinsel danslardan kaynaklandığını söylemiştik. Bu jimnastiğin oluşumunda bir başka yönü de bize göstermektedir: sanat! Başka bir deyişle "güzellik".

Jimnastik bir spor dalıdır.

Fakat yalnızca bir spor dalı mıdır acaba?

Örneğin, son yıllarda jimnastiği tüm dünyaya yeniden tanıtan ve değişik bir gözle algılanmasını, albeni kazanmasını sağalayan 1972 Münih Olimpiyatlarının şampiyonu Sovyetler Birliği Jimnastik Takımının gösterilerini izlediniz mi? Örneğin ünlü Romen jimnastikçi Nadia Komaneçi'nin jimnastik gösterilerini izlediniz mi?

● *1980 Moskova Olimpiyatları'nın amblemi...Sevimli bir ayıcık...*

Ne görüyorsunuz? Yalnız spor mu? Bu gösteriler aynı zamanda bir sanat olayı değil mi?

Yüzyıllar önce danslarla başlayan jimnastik, bugün güzellik ve sanat ögesini, yeniden daha bir boyut, dah bir zenginlik, teknik ve anlam kazandırarak sunuyor.

Hele bir de gelecek günlerdeki jimnastik yıldızlarının başarılarını düşlemeye çalışalım. Bu sporun ya da sanatın ne boyutlara ulaşabileceğini düşünebiliyor musunuz?

OLİMPİYAT HALKALARI NEYİ SİMGELER?

Her dört yılda bir, değişik bir ülkede yapılan olimpiyatların her kezinde yapıldığı ülkeye özgü bir simgeyle anıldığını biliyoruz. Örneğin Meksika Olimpiyatları'nın simgesi Meksika şapkalı bir adam, Moskova Olimpiyatları'nın simgesi ise kahverengi bir ayıdır.

Oysa tüm olimpiyat resimlerinde değişmeyen bir tek simge var: Beş halka... Bu halkalar Asya, Avrupa, Afrika, Amerika ve Avustralya kıtalarını göstermektedir.

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY-Türkçesi: VİVET KANETTİ-Resimler: SEMPE

ŞİFRE

HİÇ dikkat ettiniz mi bilmem, sınıfta arkadaşlarla konuşmak çok zor oluyor, sürekli rahatsız ediliyorsunuz. Yanınızda oturan arkadaşla konuşabilirsiniz tabii, ama yavaş konuşsanız bile öğretmen duyuyor, "O kadar çok konuşmak istiyorsan tahtaya buyur, bakalım burada da öyle geveze misin" diyor, sonra akarsuları ve yataklarını soruyor ve mesele çıkıyor. Arkadaşlarınıza ufak kağıt parçaları yollayabilirsiniz ama hemen her zaman öğretmen sizi yakalar, kağıdı öğretmenin masasına sonra da müdüre götürmek zorunda kalırsınız. Kağıtlarda hep "Sırım salağın teki, kağıdı geçirin" ya da "Toraman çok çirkin, kağıdı geçirin" yazılı olduğu için, müdür büyük bir cahil olacağınızı, zindana düşeceğinizi, terbiyeli bir çocuk olmanız için canlarını dişlerine takan anne babanızın çok üzüleceğini söyler. Sonra da sizi cezalandırır.

İşte bu yüzden, sabah Gümüş'ün ortaya attığı fikri çok parlak bulduk.

— Müthiş bir şifre buldum, dedi Gümüş. Bu şifreyi sadece bizim takımdakiler anlayacak.

Gümüş bize gösterdi, her harf için bir hareket yapıyorsunuz. Örneğin parmağınızı burnunuza götürürseniz bu "a" harfidir, parmağınızı sol gözünüze götürdünüz mü bu "b" harfidir, parmağınızı sağ gözünüze götürdünüz mü bu "c" harfidir. Her harf için başka bir hareket yapıyorsunuz: kulağınızı kaşıyorsunuz, çenenizi ovuyorsunuz, başınıza vuruyorsunuz, "z" harfinde de şaşı bakıyorsunuz. Müthiş!

Dalgacı bu işi çok sevmedi, alfabenin zaten kendi başına bir şifre olduğunu, arkadaşlarla konuşmak için yeni bir alfabe öğrenmektense derdini anlatmak için teneffüsü beklemeyi yeğlediğini söyledi. Çarpım ise tabii şifre lafını bile duymak istemedi. Sınıfın birincisi ve öğretmenin kuzusu olduğu için öğretmeni dinleyip derse kalkmayı yeğler Çarpım. Valla deli bu çocuk!

Ama biz şifreyi çok beğendik. Hem şifre dediğiniz çok yararlı bir şeydir, düşmanlarla çarpıştığınızda aranızda konuşabilirsiniz, düşmanlar hiç bir şey anlamazlar ve savaşı sizler kazanırsınız.

Gümüş'ten bize şifresini öğretmesini istedik. Hepimiz çevresini sardık, Gümüş bize kendisi gibi yapmamızı söyledi. Parmağını burnuna götürdü, hepimiz burunlarımızı tuttuk, parmağını gözüne götürdü, biz de parmağımızı gözümüze götürdük. Bay Sinekvurmaz, hepimiz şaşı şaşı bakarken geldi. Bay Sinekvurmaz yeni gözetmenimizdir, en büyük öğrencilerden biraz daha yaşlıdır, ama çok değil, galiba ilk kez bir okulda gözetmenlik yapıyormuş.

— Bakın, dedi bay Sinekvurmaz. Bu soytarılıklarınızın ne anlama geldiğini soracak kadar deli değilim. Söyleyeceğim tek şey şu: eğer böyle devam ederseniz hepinizi cezalandırırım. Anlaşıldı mı?

Bay Sinekvurmaz gitti.

— Şifreyi anımsayacak mısınız? diye sordu Gümüş.

— Ben "b" ile "c" de sağla sol gözü şaşırıyorum. Annem de babamın arabasını kullanırken hep öyle şaşırır.

— Zararı yok, dedi Gümüş.

— Nasıl zararı olmaz. Sana "budala" demek isterken "cudala" dersem olur mu?

— Bana bak budala, kime "budala" demek istiyorsun bakayım? diye sordu Gümüş.

Ama dövüşecek zamanları olmadı çünkü bay Sinekvurmaz zili çaldı. Bay sinekvurmazla bu tenefüsler günden güne kısalıyorlar.

Sıra olduk, Gümüş bize:

— Derste size bir mesaj ileteceğim. Öbür teneffüste kontrol edeceğiz, bakalım kaç kişi mesajı anlamış. Haberiniz olsun, bizim takımdan olmak için gizli şifreyi bilmek gerek.

— Çok güzel, dedi Dalgacı, beyefendi karar vermiş, hiç bir işe yaramayan şifresini bilmezsen artık takımdan sayılmayacağım, öyle mi? dedi Dalgacı.

Bay Sinekvurmaz Dalgacı'ya:

— "Teneffüs süresince istediğim kadar salak hikayeler anlattıktan sonra artık konuşmamalıyım" cümlesini bütün kiplere ve zamanlara koyacaksınız, dedi.

— Şifreyi kullansaydın cezalanmazdın dedi Lüplüp, bay Sinekvurmaz ona da aynı cezayı verdi. Lüplüp bizi hep böyle güldürür!

Derste öğretmen, tahtaya yazacağı problemleri defterlerimize çekmemizi sonra onları evde çözmemizi söyledi. Bu benim çok canımı sıktı özellikle babam adına, çünkü babam işinden döndüğünden genellikle çok yorgun oluyor, canı hiç aritmetik ödevleri yapmak çekmiyor. Öğretmen kara tahtaya yazarken biz Gümüş'e baktık ve mesajını bekledik. Gümüş bir takım hareketler yapmaya koyuldu, doğrusunu söylemem gerekirse ne dediğini anlamak hiç kolay değildi çünkü Gümüş çok çabuk hareket ediyordu, sonra defterine yazmak için duruyor, kendisine baktığımızı görünce yine bir takım hareketler yapmaya koyuluyordu. Parmaklarını kulaklarının içine sokuyor, başına vurup duruyordu. Çok matraktı!

Gümüş'ün mesajı oldukça uzundu, biz bir türlü tahtadaki problemleri defterlerimize çekemiyorduk. Mesajın harflerini kaçırmaktan, hiç bir şey anlayamamaktan korkuyorduk. Sürekli en arka sırada oturan Gümüş'e bakmak zorundaydık.

Sonra Gümüş başını kaşıyarak "i", dilini çıkartarak "t" harfini yaptı, gözlerini faltaşı gibi açtı, durdu, hepimiz başımızı çevirdik, öğretmenin yazmayı durdurup Gümüş'e baktığını gördük.

— Evet Gümüş, ben de arkadaşlarınız gibi yaptığınız soytarılıklara şaşkınlıkla bakıyorum. Artık yetti değil mi? Duvarın dibinde tek ayak üstünde duracaksınız, teneffüslere çıkmayacaksın ve yüz kere "sınıfta soytarılık yapıp arkadaşlarımın çalışmasına engel olmamalıyım" diye yazacaksın.

Biz mesajdan hiç bir şey anlayamamıştık. Okul çıkışı Gümüş'ü bekledik. Gümüş oldukça öfkeliydi.

— Sınıfta ne anlatıyordun? diye sordum.

— Beni rahat bırakın! diye bağırdı Gümüş. Şifre işi bitti! Zaten artık sizinle konuşmuyorum ben!

Gümüş bize ancak ertesi gün mesajını açıkladı. "Hepiniz. Bana böyle bakmayın, öğretmen yakalayacak" diyormuş bize.

kırmızı kanatlı kartal

Okulda ilk öğrendiğim
her şeyin bir adı olduğu
masanın adı masa
kalemin adı kalem
sevginin adı sevgi
adı olan her şeyi seviyorum

Adı olan her şeyi seviyorum
Deniz: Anıların imbiğinden
süzülmüş köpük demeti
Yıldız : Gökkuşağı ormanının
sarı kelebeği
Rüzgâr: Düşlerin aydınlığından esen serinlik
ama yine de şaşıyorum
neden böyle adlar koymazlar da
denizi deniz çağırırlar
yıldızı yıldız
rüzgârı rüzgâr

Örneğin sınıfın kırmızı kanatlı kartalı
Ali,Ahmet ve Zeynep'ten başka
kimsenin adını beğenmiyor
bu yüzden de sık sık tartışıyoruz

Örneğin ali'ye Ali diyor kırmızı kanatlı kartal
oysa defter parası için
gazete satan bir serçe Ali

Örneğin Ahmet'e Ahmet diyor
oysa alınterini ekmeğine katık eden
mavi bir bulut Ahmet

Örneğin Zeynep'e Zeynep diyor
Oysa her işe sevgiyle başlayan
yeşil bir balık Zeynep

Ne derse desin kırmızı kanatlı kartal
adı olan her şeyi seviyorum
ama en çok da çalışan çocukların
hem çalışan hem okuyan
çocukların
adını
seviyorum

refik durbaş

mehmet'in belediye dosyası

atila alpöge • devrim alpöge

KÜÇÜK YERLEŞMELERDE YAŞAM

GEÇEN hafta 10 soru sormuştuk. Onları cevapladınız mı? Acaba kaçını doğru bildiniz? Doğru cevapları vermeden önce, küçük yerleşmelerdeki yaşamı birlikte inceleyelim.

Geçen haftaki örnekte 500 kişilik bir yerleşmeden söz etmiştik. Issız bir yerde olduğunu söylemiştik. Yani büyük bir kentin yakınında değildi; çünkü kente yakın olunca yaşam da başka türlü oluyor. Böyle küçük bir yerleşmeye elbette köy diyeceğiz. Köylerin büyükleri de var, ama biz burada küçük bir köyü inceliyoruz.

Böyle bir köyde herkes biribirini yakından tanır. Hatta belki de akraba olurlar. Bütün köy bir aile gibidir. Genellikle tarımla ya da hayvancılıkla uğraşırlar. Belki de balıkçılık yaparlar. Uğraşı alanı sınırlıdır. Bu yüzden de bir çok mesleği burada göremezsiniz. Örneğin kasap olmaz, ekmekçi olmaz. Herkes kendi ürettiğini yer. Kendi hayvanını keser, etini yer; ekmeğini kendi hazırlar.

Tiyatro, sinema da olmaz orada. Sürekli filim gösteren, "ben sinemacıyım" diyen biri orada yoktur. Sinemanın açılabilmesi için onu her gün besleyecek müşteri olması gerekir. Yani kalabalık gerekli; büyük yerleşme gerekli... Hastane için de aynı şey geçerli. Bir hastanede çocuk doktorundan, göz doktoruna kadar çeşitli uzman ile araçlar, gereçler bulunur. Bunların hepsini 500 kişilik bir köye sağlamaya ne gerek var, diye hastaneleri kentlerde yaparlar.

Köyde insanlar işlerine genellikle yürüyerek giderler. Gidecekleri yer yakındır da ondan.. Bazan hayvana binerler, traktör kullanırlar. Ama o kadar. Köyün yolları az sayıda olur. Çamurdan kurtulmak için bazan köylüler bir araya gelir, kendileri çalışarak elbirliğiyle yollarını yaparlar. Ama köyü kente bağlayan ana yol için devletin yapmasını beklerler, çünkü kendilerinin yapabileceği bir iş değildir. Su konusu da öyle. Kimi zaman dere suyu kullanırlar, kimi zaman kuyu açarlar. Ama mutlaka devletin su yolları yapmasını beklerler. Kendileri para toplayıp ya da kendileri çalışıp su yolları yapamazlar. Günlük yaşantıda üretilen çöpü kendileri bir yere taşıyıp dökerler.

Gördüğünüz gibi, kendi kendine yeterli, genellikle ekmek yapmaktan çöp kaldırmaya kadar herkesin kendi işini yaptığı bir yaşam türü.

Şimdi önce geçen haftanın sorularını puanlayın. Doğru cevaplar aşağıda. Sonra da aynı soruları büyük yerleşmeler için düşünün. Gelecek hafta size büyük yerleşmeler için sorular soracağız.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

Aşagıdaki doğrulara göre kendi yanıtlarınızı puanlayın. 6'nın üzerinde puan aldıysanız, aferin size.

1– a 5– c
2– b 6– a
3– b 7– c
4– a 9 – b

10– c

MEHMET ANLATIYOR

Tahsin Amcam Belediye Başkanlığına özendi ya, seçilebilmek için çok çalıştı. Kahvelere gitti, kapı kapı dolaştı. Kendini tanıttı; yapmak istediği işleri anlattı.

"Onu da yapacağım, bunu da yapacağım" diye durmadan söz verdi. Az daha başı belaya girecekti. Çünkü herşeye evet diyordu. İlk günlerde bir kahvede halk sordu: "bizim buraya su getirecek misin?" diye. Amcam "getireceğim" dedi. "Elektrik getirecek misin?" "Getireceğim." Yol getirecek misin?" "Getireceğim." "Kanalizasyon getirecek misin?" "Getireceğim." Şakacı biri atıldı. "Denizi getirecek misin?" Tahsin Amcam dikkat etmeden" getireceğim" demez mi? Bir kahkaha koptu. Amcam çok mahçup oldu. Ama bir daha da böyle bir yanlışlık yapmadı. Yoksa seçilemezdi.

TAHSİN AMCA ANLATIYOR

Seçim kampanyası zor geçti. Baktım, bütün adaylar kahve kahve dolaşıyor, aklına geleni söylüyor; herşeye söz veriyor. Öylesine uyduruyorlar ki! Öylesine olmayacak şeylere evet diyorlar ki! Halk da onları alaya alıyor. Bana da oldu.

Baktım ki, Belediye Başkanı mı seçilmek istiyorsun? Şunlara dikkat edeceksin.

1 — Halkın gereksinimleri ne? Halk ne istiyor?

2 — Bunların hangileri yapılabilir?

3 — Belediyenin parası ne kadar?

4 — Bu para ile işlerin ne kadarı yapılabilir?

5 — Ne kadar zamanda yapılabilir?

Bu bilgilere dayanarak bir program yaptım ve bunu halka gösterdim. O zaman beni ciddiye aldılar ve alay etmediler. Ancak böyle Belediye Başkanı olabildim.

size bir mektup var

Kardeşim Özgür,

Mektubun aldım. Bir şaşırdım, bir şaşırdım ki sorma. Yalnız ben mi? Bütün arkadaşlarım şaşırdı. Niye dersen, ilk kez adımı bir zarf üzerinde yazılı görüyordum. Hem kimdi beni tanıyıp da mektup salan? İnan ki biraz da korktum. Mektubunu sınıfça, daha doğrusu okulca okuduk. Öğretmenimiz de okudu. "İyi" dedi, "çok iyi. Sen de yaz, bu işi, mektup arkadaşlığını sürdür." Başka arkadaşlar da imrendiler, "ne olur bir de bize mektup atan çıksa, biz de mektup arkadaşı olsak," dediler.

Evde de, anama, babama, ablalarıma, ağabeyime okudum mektubunu. Onlar da şaştılar. Babam, "bir avukatın oğlu seni arkadaş seçmiş. Bu işe bak, masal gibi bir şey bu" dedi, başını salladı. Anam, "iyi, iyi sen de ona yaz" dedi. Ablalarım, ağabeyim bana yazdıkların üzerinde, en çok da şu senin köpeğin Bobi üzerinde konuştular. "Köpeğin de maması olur muymuş, köpek de yunup yıkanır mıymış" diye gülüp durdular. Ben de hemen defterimin ortasından bir sayfa koparıp bu mektubu yazıyorum.

İlk mektup yazışım bu benim. Öğretmenim, "yaz, bana getir, bir ben göreyim" dedi ya, götürmeyecem. Bir başıma yazacam. Seninkine benzeterek yazacam işte. Demek Neriman Öğretmen şimdi sizi okutuyor. Hiç unutur muyum onu? Okuma yazmayı bize o öğretti. Bizi çok severdi. Ama hastalandı. Duramadı buralarda. Mektubumu alırsan "Yeter'in anası ve ablalarının sana selâmı var" de. Sen adının anlamını yazmışsın. Benim sözlüğüm yok. Sözlükler nasıl açıklar? Bilmem ki... Ama anama sordum: "Yeter ne demek? Bana niye Yeter adını koydunuz?" dedim. Anam şunları söyledi: "Ben on çocuk doğurdum. Sen onuncusun. Artık baban da, ben de "bu sonuncu olsun, Yeter olsun" diye Tanrıya yakardık, dua ettik. Senin adını da Yeter koyduk. "Bunları ben de biliyordum. Demek ki benim adımın anlamı "yetsin, bitsin, son olsun" demekmiş.

Anam on çocuk doğurmuş ama, biri damdan düşmüş ölmüş, ikisi de hastalanmış ölmüş. Biz yedi kardeş kalmışız. Üç kız, dört oğlan. İki ağabeyim ve bir ablam evli. Babam da, ağabeyim ve ablalarım da sabahtan akşama dek didinip dururlar. Bizim buralarda toprak az. Bu yüzden ağabeylerimden biri İstanbul'a, biri de Almanya'ya çalışmaya gitti.

Bizim burada televizyon yok. Mektubun okulda okuyunca merak ettik. Öğretmenimiz resmini gösterdi, bir şeyler anlattı ama, aklımız bir türlü ermedi. "Resimli radyo" gibi bir şeymiş, hem konuşanı görüyormuş, hem de sesini duyuyormuşsun. Böyle anlattı öğretmenimiz.

Ben hiç oyuncakla oynamadım. Oyuncak moyuncak bilmem. Oyuncak yerine kedi, köpek, keçi yavrularıyla oynardık. Gene de onlarla oynarız. Hayvanları sever miyim, sevmez miyim? Hiç bilmem, hiç düşünmedim. Çünkü hemen her gün, gece gündüz onlarla birlikteyiz. Oturduğumuz odanın bir tarafını yarı bir duvarla bölmüşüz. Bölmenin öte yanı ahır. Sabaha dek hayvanların sesini, hareketlerini yattığımız odadan duyarız.

Benim de bir köpeğim var. Adı Çomar. Süs köpeği değil. İri yarı bir köpek. Mamayla da beslemiyoruz onu. Arada bir sıcak suya arpa unu çalıp veriyoruz. Buna da yal diyoruz. O da arada bir. Başka zaman ekmek ve yemek artıklarıyla beslenir. Üzerine bizim köyde köpek yoktur. Geçen yıl boğuşturduk, üç köpeği de önüne katıp kovaladı.

Bir de boş zamanımız yok bizim. Boş zaman nedir bilmeyiz. Evde, tarlada yapılacak bir iş vardır. Sabahtan erkenden kalkarız. Ahırdaki malların yemlerini veririz. Sonra onları köyün çeşmesine götürür sularız. Getirip ahırdaki yerlerine kaparız. Okul zamanıysa okula giderim ben. Okulda beş sınıfı da bir öğretmen okutur. "Bu nasıl olur" deme, şöyle yapıyor öğretmenimiz bir sınıfla uğraşırken, ötekilere okuma yazma, ya da toplama çıkarma ödevi veriyor. Sonra sırayla yapılanlara bakıyor. Neriman Öğretmene bir sor istersen, o daha iyi anlatır sana.

Okuldan eve dönünce bir kaç lokma bir şey yer yine işe koşuluruz. Ya ahırı temizler, gübreliğe gübre çekeriz. Ya oduna gideriz, ya da tarlaların duvarını ören ağabeylerimize, babalarımıza yardım ederiz. Hep - iz'li yazdım çünkü bir ben değilim böyle olan, tüm köydeki arkadaşlarım böyle çalışır. Onun için boş zamanlarımız yok gibidir. Kışın kar yağıncaya, tarla bahçe işleri bitinceye kadar böyledir bu.

"Yaş günü yapıyor musun" diye soruyorsun. Ne demek yaş günü anlayamadım. Öğretmenime de sormadım. Utandım. Doğum günümü, anama sordum "ekinler biçildiği zaman" dedi. Tarlada ağrısı tutmuş. Az kalmış tarlada doğuracakmış beni. Belli bir gün söylemedi.

Hangi türden kitapları sevdiğimi soruyorsun? Kitap türlerini bilmiyorum ki.. Ama okuma kitabını tarihten çok seviyorum.

Ben de mektubunu bekler, selâmlarımı gönderirim.

Yeter Sarıgül

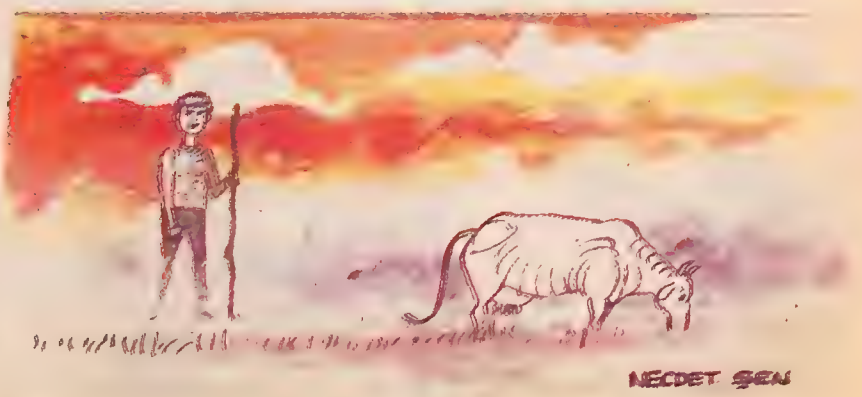

test

MATEMATİK

UZUNLUK ÖLÇÜLERİ

1. 125 metrenin içinde desimetrelik uzunluklardan kaç tane var?
   a) 11
   b) 12
   c) 15
   d) 25

2. 5 km. ve 7 dam. kaç metre eder?
   a) 7500 m
   b) 5007 m
   c) 5700 m
   d) 5070 m

3. 3 dam, 2 m, 5 dm kaç cm eder?
   a) 3250 cm
   b) 3025 cm
   c) 3205 cm
   d) 3502 cm

4. 6372610 sayısında kaç tane yüz binlik vardır?
   a) 3
   b) 63
   c) 37
   d) 637

5. Bir adam 10 kilometrelik bir yolu 3 saatte yürürse, iki adam aynı yolu kaç saatte yürür?
   a) 10 saat
   b) 5 saat
   c) 3 saat
   d) 1,5 saat

6. Şehirlerarası bazı yollarda her 100 metrede bir kilometre taşı vardır. İki köy arasında 329 tane kilometre taşı olduğuna göre, kaç kilometre uzaklık vardır?
   a) 32,8 km
   b) 32,9 km
   c) 30,29 km
   d) 30,28 km

7. Aklımdan bir sayı tuttum, (5) ile çarptım, on ekledim, üçe böldüm, 210 buldum. Aklımdaki sayı nedir?
   a) 180
   b) 200
   c) 211
   d) 124

8. Her biri 25 m uzunluğunda olan tren rayı demirinden 8 km tren yolu yapmak için taç tane kullanılmalıdır?
   a) 320
   b) 400
   c) 540
   d) 640

9. Bir köyden yola çıkan bir köylü, köyünün anayola bağlandığı yerde kilometre taşını 12 olarak okudu. Gideceği köye vardığında okuduğu son taş 32'yi gösteriyordu. Bu adam kaç hm yol yürümüştür. (İki taş arası 100 metredir).
   a) 21 hm
   b) 20 hm
   c) 19 hm
   d) 18 hm

10. Bir adamın bir adımı 0.6 metredir. Eviyle işi arasındaki yolu yürüyerek 3600 adımda giden bu kişi, 6 günde kaç km yol yürümüş olur?
    a) 21,6 km
    b) 43,2 km
    c) 25,92 km
    d) 37,45 km

11. Bir kitap sayfasının kalınlığı 0,035 mm. dir. 960 sayfalık bir kitabın bir kapak kalınlığı da 1.2 mm kadardır. Bu kitabın tüm kalınlığı kaç cm. eder?
    a) 1.8 cm.
    b) 3.6 cm.
    c) 4.2 cm.
    d) 5.1 cm.

12. 2 hm. 13 dam. 25 dm. uzunluğundaki bir yol kaç metre eder?
    a) 345 m.
    b) 325 m.
    c) 336.5 m
    d) 332.5 m.

13. Bir toplu iğne yapmak için 3.5 cm. tel gerekir. 1.000.000 toplu iğne yapmak için kaç kilometre tel kullanılacaktır?
    a) 35 km.
    b) 3.5 km.
    c) 350 km.
    d) 0.35 km.

14. 615.2 dm. kaç dam eder?

ARMAĞANLI SORULAR

Armağanlı soru köşemizin üçüncüsünü bu sayımızda sizlere sonuyoruz sevgili okurlar. Sorularımızı yanıtlayan okurlarımız, mektuplarını, Milliyet Çocuk Dergisi Basın Sarayı, Cağaloğlu — İstanbul adresine göndereceklerdir. Bu arada anımsatalım... Birinci salımızdaki soruları yanıtlayan okurlar arasında çektiğimiz kurada kitap kazanan şanslı okurlarımızın adlarını sizlere gelecek sayımızda açıklayacağız.

1. Afrika'nın kuzeyinde, Mısır, Sudan, Çad, Nijer, Cezayir, Tunus ve Akdeniz ile çevrili bir ülkeyim. Halk Cumhuriyeti (Sosyalist Halk Cemahiriyesi) ile yönetilmekteyim. Başkentim Tunus'tur. Adımı ve Devlet Başkanımın adını anımsayabildiniz mi?

2. 1919 yılında İstanbul'da dünyaya geldim. Türkiye'nin bir çok bölgelerini dolaştım. 1933 yılında şiirle başlayan yazın hayatımı öyküler ve romanlar yazarak sürdürüyorum. Milliyet Çocuk Kitapları Dizisi''nde çıkmış "Bir Gün Büyüyeceksin" ve "Şeytan Çekiçleri" adlı iki kitabım vardır. Bilin bakalım ben kimim?

3. Kollarımla birlikte dünyanın en uzun nehriyim. Uzunluğum 6700 km. vadi yüzölçümüm ise 3.350.000 km2 dir. Akdeniz'e dökülüyorum. Adımı bulabilecek misiniz?

a) 61.52
b) 6.152
c) 6152
d) 0.61

15. Saatte 60 km. hızla giden bir otobüsün hareketinden 2 saat sonra, saatte 80 km. hızla giden ikinci bir otobüs, aynı yöne doğru hareket etti. İkinci otobüs, ilk otobüse kaçıncı kilometrede yetişecektir?
a) 320
b) 420
c) 360
d) 480

16. Bir litre benzinle 28 kilometre yol alan bir motosikletli, 14 litre benzinle kaç km. yol gider?
a) 392
b) 440
c) 270
d) 196

17. Saatte 1800 km. yol alan bir uçak, 36 dakikada kaç km. yol gider?
a) 625
b) 1055
c) 1080
d) 1130

18. 0.031 milimetrenin 5000 katı kaç dm eder?
a) 0.155
b) 155
c) 1.55
d) 15.5

19. Sesin bir engele çarptıktan sonra geri dönmesine yankı denir. Yankının duyulabilmesi için engelin en az kaç metre uzakta olması gerekir?
a) 27 m
b) 37 m.
c) 7 m.
d) 17 m.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

TÜRKÇE
1) c, 2) a, 3) a, 4) d, 5) b, 6) c, 7) a, 8) d, 9) c, 10) c, 11) a, 12) d, 13) c, 14) c.

GENEL KÜLTÜR
1) a, 2) d, 3) a, 4) a, 5) a, 6) b, 7) b, 8) d, 9) d, 10) c, 11) b, 12) d.

ARMAĞANLI SORULAR
1) Moskova, 2) Arabistan Yarımadası, 3) Akonkagua.

GENEL KÜLTÜR

1. Bir maddenin sahip olduğu tüm özelliklere sahip olan en küçük parçasına ne ad verilir?
a) Molekül
b) Atom
c) Elektron
d) Çekirdek

2. Kedi büyüklüğünde ve sincap türünden olan "Ayeaye" adlı hayvan dünyada sadece şu adalardan birinde yaşar. Ayrıca bu adadaki bitkilerin bir çoğu da dünyanın hiç bir yerinde yetişmez. Cumhuriyetle yönetilen bu adanın adı nedir?
a) Sokotra
b) Zengibar
c) Madagaskar
d) Komor

3. Çin'den başlayan, Orta Asya ve İran yoluyla Karadeniz ve Anadolu limanlarına ulaşan tarihi yolun adı nedir?
a) İpek yolu
b) Trabzon-İran transit yolu
c) Baharat yolu
d) Asya-Avrupa kervan yolu

4. Bunların hangisi Birleşmiş Milletler Örgütünün kısa yazılışıdır?
a) NATO
b) RCD
c) UN
d) AET

5. Birinci Dünya Savaşına katılmamıza neden olan iki Alman gemisi Osmanlı Devleti'ne sığınmış, daha sonra Türk Bayrağı takarak Rusya'nın Odesa ve Sivastopol limanlarını topa tutmuştu. Birinin adı Yavuz koyduğumuz bu gemilerden diğerinin adı ne idi?
a) Midilli
b) Zafer
c) Bandırma
d) İmroz

6. Arjantin, Güney Amerika kıtasının güney kutbuna doğru uzayan bölümünü kaplamaktadır. Bu ülkenin başkenti aşağıdaki kentlerden hangisidir?
a) Managua
b) Sao Paulo
c) Monterry
d) Buenos Aires

7. Avrupa'nın en küçük devletlerinden biri, İspanya ile Fransa arasındaki Pirene dağları üzerinde kurulmuştur. Bu ülkenin adını biliyor musunuz?
a) Andorra
b) San Marino
c) Monako
d) Lüksenburg

8. UNESCO uluslararası bir örgüttür. Bu örgütün Türkçe karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?
a) Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu
b) Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatı
c) Milletlerarası Gıda ve Tarım Teşkilatı
d) Milletlerarası Telekomünikasyon Birliği

9. Bu göllerin hangisi İsviçre ile Fransa'nın sınırları arasındadır?
a) Cenevre
b) Konstanz
c) Maggiore
d) Lozan

10. Hindistan'ın hangi şehrinde bir zamanlar bu ülkeyi yönetmiş olan Türklerden kalma tarihi eserler vardır?
a) Yeni Delhi
b) Agra
c) Kalküta
d) Bombay

11. Bunların hangisi Çin'in en kalabalık şehridir?
a) Pekin
b) Şanghay
c) Hong Kong
d) Tiençin

12. "Fikrimin İnce Gülü" adlı roman aşağıda adları yazılı Türk yazarlarının hangisine aittir?
a) Fakir Baykurt
b) Pınar Kür
c) Selim İleri
d) Adalet Ağaoğlu

13. Akarsular zaman içinde, dağların düzlüklerin arasında derin çukurlar oluştururlar. Bunlara ne denir?
a) Vadi
b) Delta
c) Ova
d) Boğaz

BİZİM
ALP
HİK
TİK

DÜNYA ÇOCUKLARI NELER İZLİYORLAR?

İlk sayımızda Alman Televizyonu'nu incelemiştik. Şimdi sıra İtalyan Televizyonu'nda

İtalya'da da TV, üç kanaldan yayın yapıyor. Kanalların ikisi renkli, biri siyah-beyaz. Renkli yayınların çoğunu müzik ve gösteri programları ile filmler ve spor karşılaşmaları oluşturuyor. Üçüncü kanalda ise daha çok belgeseller ve klasik filmler ile eğitim yayınları yer alıyor.

Bütün yayınlar hafta arası akşam üstü saat 17.00'de başlıyor. Ancak öğle üzeri 12.30 – 13.30 arasında bir saatlik bir yayından Günün Haberleri ve Çevremizde Bugün adlı programlarda o günün olayları ve sanatsal gösteriler hakkında bilgiler veriliyor.

Hafta sonu yayınları ise Cumartesi ve Pazar günleri öğle üzeri başlayıp gece yarısına dek sürüyor.

Mork ve Mindy

DİZİ FİLMLER

İtalya'da şu sıralarda en çok izlenen dizi "Mutlu Günler" adını taşıyor. Bundan bir süre önce yayınlanan "Küçük Ev" den sonra artık İtalya'daki izleyiciler, "Mutlu Günler" de ekrana gelen sevimli aile ile birlikte bazan üzülüyor, bazan da seviniyorlar.

İtalyan televizyonunda, yakından tanıdığımız bir dizi daha var: Mork ve Mindy. Dünyaya düşen şaşkın uzaylının başından geçenler, çocuk izleyicileri olduğu kadar, büyükleri de kahkahadan kırıp geçiriyor.

Bizde yeni başlayan "Şirket" ya da diğer adıyla "Televizyoncular" İtalya'da bitmek üzere. İtalyan izleyiciler nedense bu dizi filmi pek tutmadılar. Televizyon eleştirmenleri bunu, dizinin anlatımının İtalyanlara ağır gelmesine bağlıyorlar.

İTALYAN TELEVİZYONU'NUN BÜYÜK RAKİBİ

İtalyan Televizyonu RAI'nın en büyük rakibi kuşkusuz, Korsan Televizyonları.

Akdeniz'de, İtalyan karasularının hemen dışına demir atan büyük mavnalardan ve eski gemilerden yayın yapan bu korsan TV istasyonları, İtalyan yetkililerin korkulu düşü.

Şu sırada 3 tane istasyondan yayın yapan Korsan TV'lerle rekabet edebilmek, İtalyan Televizyonu için çok güç. Aldıkları reklamlardan vergi vermeyen ve denetlenmeleri olanaksız bulunan bu korsan istasyonlar sürekli değişik müzik ve gösteri programları hazırlıyorlar. Bu nedenle zaman zaman, ürünlerini bizim de ekranlarımızda izlediğimiz İtalyan TV'si RAI kendi yapımı programların "üstün nitelikle" olmasına çaba gösteriyor.

EĞİTİM YAYINLARI

Bizdeki Yay—Kur benzeri olan bu okullara İtalya'da Açık—Okul deniyor. Bu okullara kaydolan çocuklar TV'de dersleri izledikten sonra yıl sonunda sınava giriyorlar. İtalyanlar'ın Tele—Okul dediği bu okulların bir de yaz kursları var. Açık—okul öğrencileri isterlerse kısaltılmış hızlı eğitimden de geçerek, bilgilerini pekiştirme olanağı bulabiliyorlar.

İtalyan Televizyonu, haftanın bazı günleri öğleden sonra eğitim programları yayınlıyor.

Bu programlar daha çok, okulu olmayan bölgelerde, örneğin dağ kulübelerinde, deniz fenerlerinde, oturan çocuklarla, okuma olanağı bulamamış büyükler için hazırlanıyor.

ÇİZGİ FİLMLER

Bu günlerde İtalya'da en çok sevilen çizgi film: REMİ. Sokaklarda büyüyen bir çocuğun serüvenleri, İtalya'da çocukları her akşam ekran başına topluyor. İtalyan TV'sinin bir özelliği de dizi, çizgi filmleri, haftada bir yerine her akşam ekrana getirmesi. Böylelikle, izleyiciler bölümler arasında hiçbir kopukluk olmadan bütün bir dizinin tümünü birkaç hafta içinde izleyip bitiriyorlar.

Bir başka sevilen çizgi dizi ise PETER. Hepimizin bildiği Peter Pan öyküsünün günümüze uyarlanmış biçimi olan Peter de İtalyan TV'sinin ikinci kanalının göz bebeği.

Bunların yanında ayrıca çeşitli çizgi filmlerle, haftada bir kez olmak üzere her ülkeden çizgi filmler yayınlanıyor. İtalyan televizyonunda son olarak Romanya çizgi filmleri toplu gösterisi yapıldı.

" Yetiş Süper Nine!" İtalya'da yeni başlayan dizilerden "Süperman" ve "Süper Fare" den sonra bu dizi, "Süper" ile başlayan üçüncü çizgi film oluyor.

"Süper Nine" de, elinde türlü yetenekleri olan, uçabilen, hızla kaçabilen, istediği anda istediği yere gidebilen bir çeşit "Tatlı Cadı." Çoğunlukla zor durumda kalan çocukların yardımına yetiştiği için yapımcılar dizinin adının "Yetiş Süper Nine!" olmasını uygun görmüşler.

Çizgi filmlerden sonra İtalyan TV'sinin en sevilen programları kukla filmler. Her akşam ekrana gelen bir kukla filminde izleyiciler, bir klasik tiyatro oyununu görmek olanağını buluyorlar.

KUŞ KOROSUNUN MÜZİĞİ BENİ ÇOK ETKİLEDİ...

♪ KUUŞ SESLERiii ♪ OVALARA YAYILIR... ♪

YA ŞU KELEBEKLER? MÜZİKLE NASIL BÜTÜNLEŞİYOR DANSLARI...

DOĞA'NIN EN BAŞARILI BALERİNLERİDİR KELEBEKLER!

BU KADAR GÜZEL BİR ŞENLİĞİ ÖMRÜMDE İLK KEZ GÖRÜYORUM...

BEN DE ÖYLE UYGAR. HERKESİN GÖRMESİNİ İSTERİM BÖYLE GÜZEL BİR OLAYI.

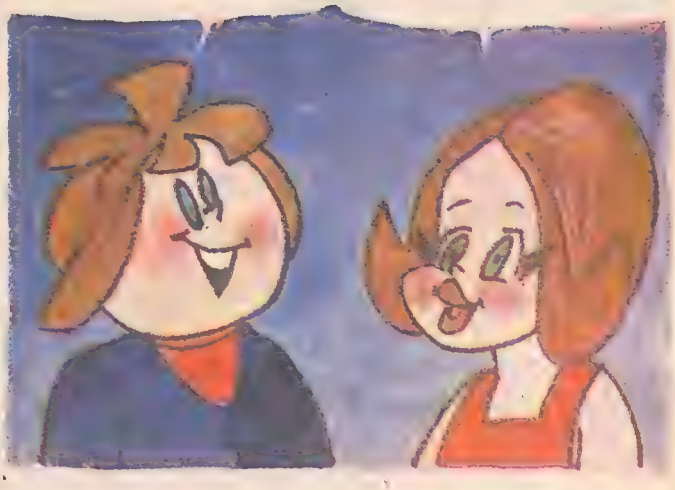

ŞÖLENİ BAŞKALARI DA İZLİYORDU...

ŞURAYA BAK, AMMA AYDINLIK. NE OLUYOR ORADA ACABA? GEL GİDİP GÖRELİM..

CİNLER PERİLER FALAN OLACAK. BEN GELMEM... ÇARPILIRIM!

YÜRÜ BE. UZAY ÇAĞINDA CİNLERDEN PERİLERDEN SÖZ ETMEN ÇOK AYIP.. BİRAZ KİTAP OKUSAN BÖYLE KONUŞMAZDIN!

OKUYORUM VALLA. SON OKUDUĞUM KİTAP HORTLAKLARLA CADILARIN ÖYKÜSÜYDÜ...

SUS BE CAHİL! HORTLAK CADI ÖYKÜSÜ YAZAN ADAM DA SENİN GİBİ APTALIN BİRİ OLACAK.. BENİM OKUDUĞUM KİTAPLARI OKUMALISIN!

SENİN OKUDUĞUN KİTAPLAR HANGİLERİ? İSİMLERİNİ SÖYLE

KAHRAMAN GANSTER CELLAT KOVBOY, ÖLDÜREN SAVAŞÇI.. BUNLAR GİBİ DAHA BİRÇOK KİTAP OKUDUM.. SEN DE BÖYLE ŞEYLER OKU DA ADAM OL...

EVET SONUNDA ADAM OLDUN... YANİ BİZİM SAYIN BAYIN ADAMI...

KİMİN ADAMI OLACAĞINI BİLİRSEN CEBİN DOLU OLUR HEP.. BAK BENİM NE KADAR ÇOK PARAM VAR.. PAHALI PUROLAR İÇEBİLİYORUM...

VER ATEŞİNİ DE PUROMU YAKAYIM..

SİGARA İÇMİYORUM Kİ ATEŞİM OLSUN!

ATEŞ Mİ İSTEDİNİZ BAYIM?

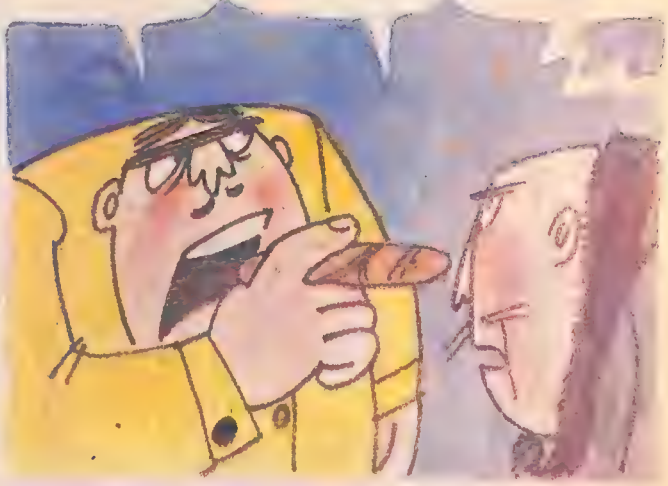

BUYRUN YAKIN PURONUZU..

SAĞOL, TEŞEKKÜR EDERİM..

HI! ANLAMADIM. KONUŞAN BİR BÖCEK. HEM ATEŞ BÖCEKLERİNİN IŞIĞI YAKICI DEĞİLDİR.. SEN NE BİÇİM BÖCEKSİN BE!

NE BİÇİM OLACAK. BÖCEK KILIĞINA BÜRÜNMÜŞ BİR BÜYÜCÜ BU. CADI BU CADI!

TERBİYENİZİ TAKININ BAYIM.. BEN SİZİN BİLDİĞİNİZ ATEŞ BÖCEKLERİNDEN DEĞİLİM!

CADI MADI DEĞİL, BİR CASUS OLACAK!

ELLER YUKARI. YOKSA YAKARIM!

ATEŞ BÖCEĞİNİ Mİ YAKACAKSIN? O ZATEN YANIYOR BE!

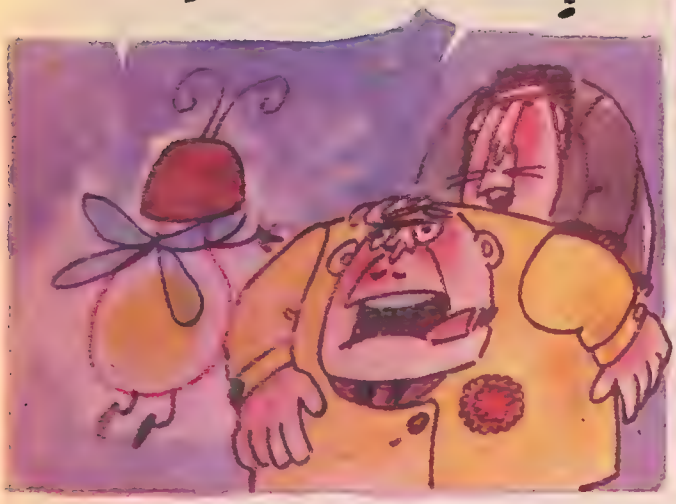

HIH! GANGSTER ROMANI OKUMUŞ TA ADAM OLMUŞ.. NE BİÇİM ADAMSIN SEN? HİÇ BÖCEKTEN CASUS OLUR MU? KAFANI İYİCE ÜŞÜTMÜŞSÜN, VURDULU KIRDILI ROMANLAR OKUYARAK!

KİH! KİH! ADAMLARA BAK. DOĞDUĞUNUZ YERDE ADAMLIK ÇOK UCUZ OLMALI.. KÜÇÜCÜK BİR BÖCEK BEYNİ TAŞIYORUM AMA SİZDEN DAHA AKILLIYIM...

AMMA APTAL ŞEYLERSİNİZ. BİZ SEVGİ DOLU GELİŞMİŞ BİR TOPLUMUN BİREYLERİYİZ.. HEPİMİZ BİRBİRİMİZE YARDIM EDERİZ.. BİZ ATEŞ BÖCEKLERİNİN EN ÖNEMLİ GÖREVİ GECELERİ ÇEVREMİZİ AYDINLATMAKTIR!

ANLADIM.. BEDAVA AMPUL BUNLAR.. ÜSTELİK ELEKTRİĞİ DE KENDİNDEN...

EY BÖCEK ATEŞİN BANA BİR FİKİR VERDİ!

HOOP! YAKALADIM SENİ.

YAPMA BIRAK BENİ. BİR CANLIYI TUTSAK ETMEYE KİMSENİN HAKKI YOKTUR. SANA NE ZARARIM OLDU?

GİR BAKALIM ŞU KUTUYA. ZARARIN OLMADI AMA YARARIN OLACAK..

BU DAVRANIŞINIZ İNSAN HAKLARINA AYKIRI, HAYVAN HAKLARINA AYKIRI, BÖCEK HAKLARINA AYKIRI.. SİZİ DAVA EDECEĞİM!

NE YARARI OLACAK BU BÖCEĞİN BE! ALTTARAFI BİR BÖCEK.. EZİVER GİTSİN!

APTAL APTAL KONUŞURSAN BÖCEK DİYE SENİ EZERİM.. DÜŞÜNSENE BUNLARDAN YÜZBİNLERCE VAR BURADA...

HEPSİ DE YÜZ MUMLUK AMPUL GİBİ IŞIK VERİYOR. ONLARI SATIP ZENGİN OLACAĞIZ!

DEFİNENİN ORTASINA DÜŞTÜK.. ŞİMDİ PUSUYA YATIP BEKLEYELİM...

BU CADI.. PEKİYİ, PEKİYİ BEKLEYELİM!

DEĞERLİ KONUKLARIMIZ YEDİK, İÇTİK ŞİMDİ SIRA OYUNDA..

YAŞASIN! OYUN SIRASI GELDİ..

BU GÜZEL GECEDE SAKLAMBAÇ OYNAYALIM..

BİZ, BÜYÜKLER DE Mİ OYNAYACAĞIZ?

ELBETTE HER BÜYÜĞÜN BİR ÇOCUK YANI VARDIR..

HAKLISIN. NE MUTLU ÇOCUKLUĞUNU YİTİRMEDEN BÜYÜYEBİLENLERE!

DÜN GECEKİ OYUNDA EBELİK BENDE KALMIŞTI EFENDİM. OYUNA BAŞLAYABİLİRİZ...

DEVAM EDECEK

gençliğin yeni sporu yeni eğlencesi

Şimdi Tekno KAY-KAY zamanıdır

Gençlik dedin mi akla artık Tekno Kay-Kay geliyor. Gençler gençlik heyecanlarını Tekno Kay-Kay ile yaşıyor, yaşamın tadını çıkarıyor. Siz de seçin Tekno Kay-Kay'ınızı Onlara katılın. Bu eşsiz sporun keyfini sürün.

Tekno Kay-Kay yedek parça ve aksesuarları tüm bayilere dağıtılmıştır.

Kısa bir süre için, yeni modellerden alan herkese hediye ÖZEL TEKNO KAY-KAY ÇANTASI

Vespa
KAY KAY
4-8 yaş arası küçük sporcular için

TEKNO KAY-KAY BİR Tekno Play MAMULÜDÜR

TEKNO PAZARLAMA A.Ş.
Rizapaşa Yokuşu, Uygun Han 63/1
İstanbul Telefon: 26 49 83

İLANCILIK

MATEMATİK OYUNLARI

UĞUR AKER

İSKAMBİL KAĞIDI OYUNLARI ②

Bu oyunda amaç bir kenara ayıracağınız kâğıdın renk ve değerine eşit kâğıdı, hiç elinizi değdirmeden, arkadaşınıza seçtirmektir.

— Bana göstermeden üç kâğıt ayır, deyin arkadaşınıza. Kalan kâğıtları istediğiniz gibi karıştırabilirsin. Sonra kâğıtları bana ver. Aralarından bir kâğıt da ben seçeceğim.

Elinize aldığınız destenin sondan dördüncü kâğıdına bakın. Bu kâğıda eş değerde ve eş renkte olan kâğıdı destede bulun ve çıkarıp kapalı olarak bir kenara koyun. (X) Desteyi arkadaşınıza geri verin.

— Ayırdığın üç kapalı kâğıdı aç, deyin arkadaşınıza. Bu kâğıtların üstüne, kendi değerlerini 15'e eşit kılacak sayıda, kâğıt sayın.

Örneğin, arkadaşınızın açtığı kâğıtlar 1'li, 8'li ve papaz olsun. Arkadaşınız, 1'linin üstüne 2'den başlayarak 15'e varıncaya dek 14 kâğıt sayacak. 8'linin üstüne, 15'e eşit olması için, 7 kâğıt saymak gerekecek. Papazın değeri 13 olduğundan (oğlan 11, kız 12 değerlerini taşıyor) papazın üstüne de iki kâğıt sayacak.

Kâğıt sayma işi bittikten sonra arkadaşınıza açtığı üç kâğıdın değerlerini toplamasını söyleyin. Örneğimizde bu toplam 22'dir. (1+8+13= 22).

Arkadaşınız, elinde kalan kâğıtlardan toplama eşit olan kâğıdı (örneğimizde 22.nci kâğıdı) açsın. Arkadaşınız bu kâğıdı açtıktan sonra sizin bir kenara ayırdığınız kâğıdı açsın. Bu iki kâğıt renk ve değerce birbirlerine eşit olacaktır.

● Sondan dördüncü kâğıdın renk ve değerce eşi elinizdeki destede yoksa (olmamasının nedeni ne olabilir?) ya da son üç kâğıt arasındaysa, sondan beşinci kâğıtla sondan dördüncü kâğıdın yerlerini değiştirin. (Aradığınız kâğıt destede yoksa arkadaşınızın ayırdığı üç kâğıt arasındadır.)

Bu oyunun püf noktasını ipuçlarına bakmadan bulabilirseniz kendinize 100 puan verin. Baktığınız her ipucu için 10 puan, her yanıt için 5 puan çıkarın. 60'ın üstünde bir puanla püf noktasını bulursanız aferin size...

İpucu 1: Bir destede 52 kâğıt olduğuna göre ayrılan ve kullanılmayan kâğıtlardan sonra destede kaç kâğıt kalmaktadır?

Yanıt 1: Arkadaşınızın ayırdığı üç kâğıt, sizin ayırdığınız bir kâğıt ve destenin sonunda kullanılmayan üç kâğıt, toplam yedi kâğıt eder. Elli iki eksi yedi eşittir kırk beş.

İpucu 2: Arkadaşınızın ayırdığı üç kağıdın değerlerinin 15'e tamamlanmasıyla 45 arasındaki ilişkiyi saydığımız kâğıtların toplamı açısından nasıl belirtirsiniz?

Yanıt 2: Üç kâğıt toplamını 45'ten çıkardığımızda elde edeceğimiz sayı kapalı olarak sayılan kâğıtların toplamına eşittir.

İpucu 3: Destedeki kırk beşinci kâğıdın hangi kâğıt olduğunu biliyor musunuz?

Yanıt 3: Evet, sizin baktığınız sondan dördüncü kâğıt.

İpucu 4: Saymayı bitirdikten sonra arkadaşınızın elinde kalan kâğıtlarla ayırdığı üç kâğıdın toplamı arasında ne gibi bir ilişki vardır?

Yanıt 4: 45 eksi üç kâğıdın toplamı, sayılan kapalı kâğıtlara eşitse (yanıt 2'ye bakın) arkadaşınızın elinde, son üç kâğıt dışında, ayırdığı üç kâğıdın toplamı kadar kâğıt kalmış demektir. Bu toplamı saydığında kırkbeşinci kâğıda gelecektir.

BİR BAŞKA OYUN

Arkadaşınıza, 10'u geçmemek koşuluyla, istediği kadar kâğıdı, size göstermeden, bir kenara koymasını söyleyin. Kalan kâğıtları karıştırsın. Karıştırma işlemini bitirdikten sonra ayırdığı kâğıt sayısına eşit kâğıdı kapalı desteden saysın ve bu sayı sırasındaki kâğıdı aklında tutsun. Örneğin, arkadaşınız yedi kâğıt saklamışsa kalan kâğıtlarda yedinci kâğıdı aklında tutmalıdır.

— Ben bu tuttuğun kâğıdı bulacağım, deyin. Önceden sakladığın kâğıtlar dışındakilere kapalı olarak yerlerinde kalsın.

Arkadaşınız, adı ve soyadındaki harf sayısı 10'un üstünde olan birisinin adını ve soyadını söylesin. Örneğin, arkadaşınız Mustafa Kemal demiş olsun.

— Söylediğin adın harflerini şu şekilde sayacaksın, deyin ve destenin üstünden birer birer kâğıtları üstüste koyarak Mustafa Kemal adını yazın. Bu saydığınız 12 kâğıdı tekrar destenin üstüne koyun.

Arkadaşınıza ayırdığı kâğıtları size göstermeden destenin üstüne koymasını ve sizin gibi seçtiği adın harflerini saymasını söyleyin. Arkadaşınız saymayı bitirince destenin en üstünde kalan kâğıdı açsın. Açtığı kâğıt tuttuğu kâğıttır.

Hiç ipuçlarına bakmadan bu işin nasıl olduğunu çıkarabilirseniz kendinize 100 puan verin. Baktığınız her ipucu için 10, her yanıt için 5 puan çıkarın. İşin püf noktasını 60 ve yukarı puanla bulabilirseniz aferin.

İpucu 1: Arkadaşınız yedi kâğıt saklamış ve kalan destede yedinci kâğıda bakmış olsun. Siz oniki harflik adı yazdıktan sonra kâğıtları yeniden destenin üstüne koyduğunuzda tutulan kâğıt hâlâ yedinci sırada mı olacak? Sırası değişmişse kaçıncı sırada olacak?

Yanıt 1: Altıncı sırada olacak çünkü kâğıtları birer birer sayınca en üstteki kâğıt en alta gelir.

İpucu 2: Arkadaşınız sakladığı kâğıtları destenin üstüne koyduğu zaman tuttuğu kâğıt kaçıncı sırada olacak?

Yanıt 2: Onüçüncü.

İpucu 3: Arkadaşınız seçtiği adın harflerine birer kâğıt ayırdığında tuttuğu kâğıt nerede olacak?

Yanıt 3: Kalan kâğıtlar destesinin en üstünde.

Bilmece Bulmaca

Yanıtlar 64. sayfada

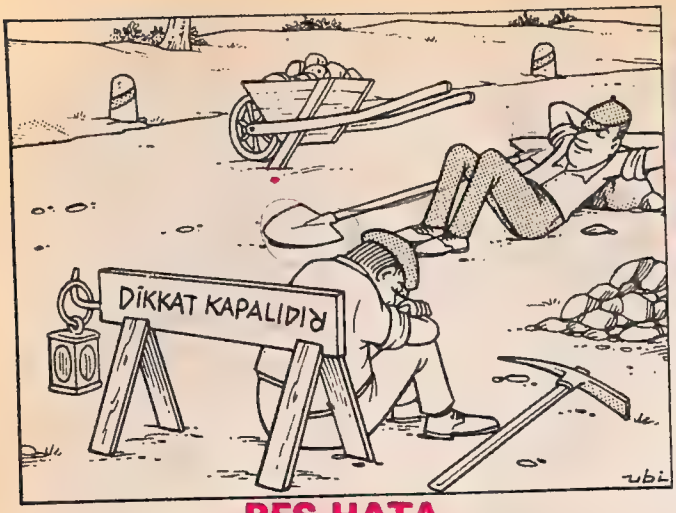

BEŞ HATA

Yukarıdaki resimde tam beş mantık hatası var. Acaba onları bulabilir misiniz?

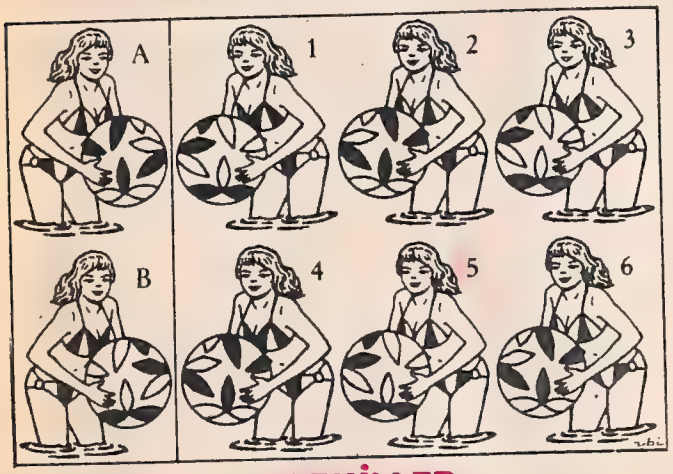

ŞEKİLLER

Yukarıdaki, "A" ve "B" resimlerinin yandaki 6 şekil içinde eşleri var. Acaba onları bulabilir misiniz?

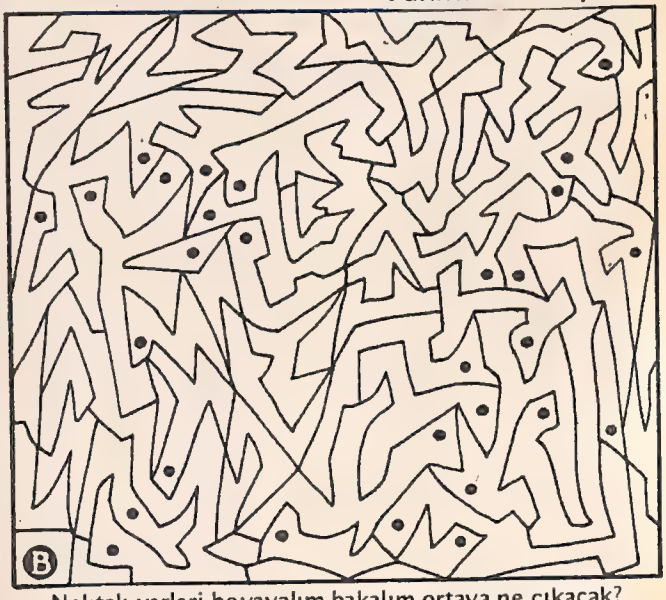

Noktalı yerleri boyayalım bakalım ortaya ne çıkacak?

SİNEMASEVERLER İÇİN

Aşağıda üç Türk filminin adı, her adda harflerin yer değiştirilmesiyle yazılmıştır. Acaba bu filmlerin gerçek adlarını bulabilir misiniz?

- IPRALKACI ARKIL
- IRTAFNI ELRİNİC
- YAV IŞZIMABA LENRELEG

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

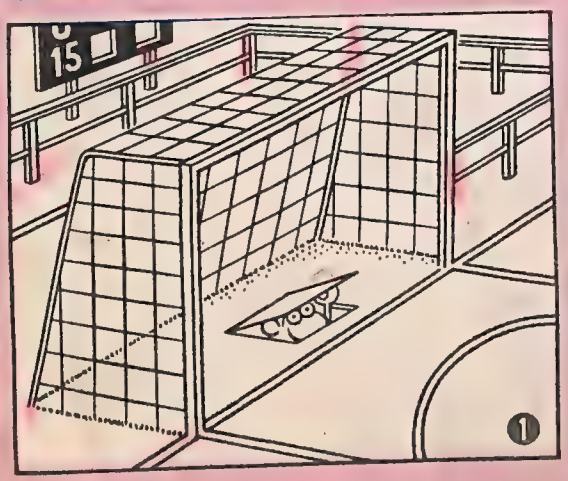

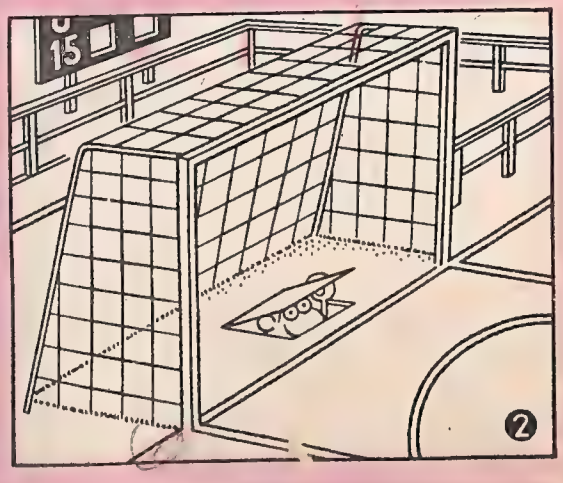

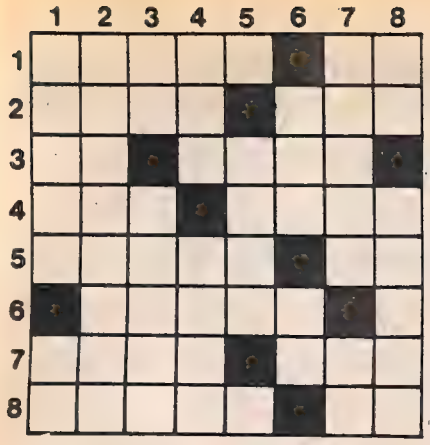

SOLDAN SAĞA: (1) Düşünülüp çözümlenmesi, konuşulup bir sonuca bağlanılması gereken durum, mesele — Bir bağlaç. (2) (tersi) Sert, yumuşak olmayan — Kimi cisimlerin dilde bıraktığı izlenim. (3) Numaranın kısa yazılışı — Öğrenim yapılan yer. (4) Fakat, lâkin — Komşu bir ülke. (5) Sesle anlatım — Bir nota. (6) İçine sıvı maddeler konulan, saç, çinko ya da plastikten yapılan kap. (7) Manavgat yakınlarında antik bir kent — Bir bağlaç. (8) İlenmek amacıyla söylenen söz, beddua — Bir besin maddesi.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: (1) Öğrencilerin bilgi derecesini anlamak için yapılan yoklama — Bir nota. (2) Bir taşıt. (3) (tersi) Utanma duygusu — Bir tür şeker. (4) (tersi) Bir emir — Güney Yemen'de bir kent. (5) Bin gramlık ağırlık birimi. (6) Dolaşma, devir — (tersi) Mağara. (7) Kalın biçilmiş uzun tahta — (tersi) Bir organımız. (8) Köpek — Bir şeyi yapmayı önceden isteyip düşünme, maksat.

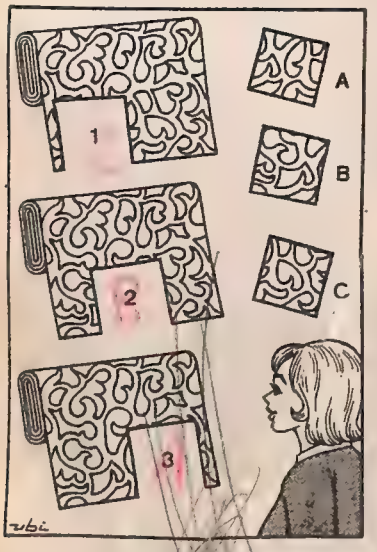

PARÇALAR

Yukarıdaki üç parçanın hangi toplardan çıkarıldığını acaba bulabilir misiniz?

SÖZCÜK AVCILIĞI

Yandaki harfler arasına gizlenmiş bazı sözcükler var. Sözcükler soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan aşağıya ve çapraz olarak yerleştirilmiştir; ters de olabilirler... Ama hepsi düz bir çizgidedir. Örnek olarak birini belirttik. Ötekileri bulması sizden...

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	İ	L	E	K	E	T	S	U	İ	F
2	E	M	A	H	S	A	T	R	R	A
3	N	Z	E	İ	R	Y	E	O	Ğ	K
4	E	Z	S	V	K	A	Ç	K	A	R
5	Ç	İ	A	K	A	L	İ	E	İ	A
6	M	D	T	O	R	N	M	M	F	Ğ
7	E	N	Ü	P	A	I	E	İ	A	A
8	S	E	K	Z	B	Z	N	D	Y	D
9	Ç	L	E	A	A	Ç	K	M	D	U
10	İ	E	Ş	G	B	A	I	O	O	L
11	T	M	İ	L	A	M	H	R	S	U
12	K	I	Ş	I	A	N	A	G	İ	Z

Saklı Sözcükler: Yalnızçam, Kaçkar, Akdağ, Uludağ, Çimen, Koru, Emir, Aydos, Zigana, Alı, Akra, Ağrı, Mor, Ilgaz, Keşiş, Melendiz, Davras, Misis, Sat, Mesçit, Tekeli, Kop, Çene, Kaz, Nif.

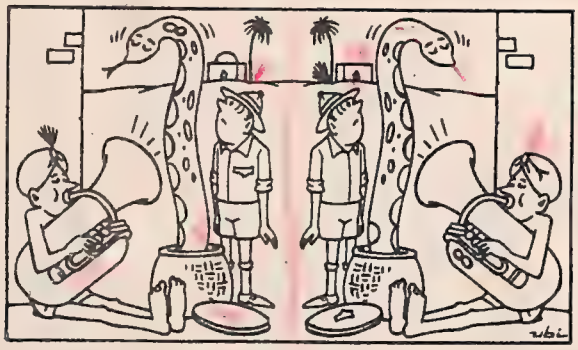

İKİ RESİM

Yandaki şekiller birbirinin aynı, ancak birindeki bazı şekiller, öbüründe değişik yerlerdedir. Bu beş şekli ve yerlerini bulunuz

EŞIT KARELER

Bu karelerden ikisi tümüyle aynı, diğer ikisinin arasında ise küçük bir fark vardır. Eşit kareleri bulunuz...

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım...

- MUSTAFA İNCE: Yaşım 15. Daveti ye biriktiririm. Futbol oynamayı, te levizyon izlemeyi severim. Yaşıtla rımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Kent Eczanesi Kozaklı – NEVŞEHİR
- SAADET SARICA: Yaşım 15. Kitap okumayı, gezmeyi, müzik dinlemeyi, voleybol oynamayı severim. Pul, kart, davetiye, eski para biriktiririm. Benimle yazışmak isterseniz sevinirim.
  Adres: Yeni Mah. Keser Sok. No:7 Çifteler – ESKİŞEHİR
- MEHMET ÇAĞLAYAN: Yaşım 14. Boş zamanlarımda kitap okur, resim yapar, bisiklete binerim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Demirciler Cad. No: 5 ZARA
- TİSEN KAZAK: Yaşım 10. Kart, peçete ve para biriktiririm. Öykü yazarım. Yaşıtım arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: 18. Sok. 8/3 Mengüç Ap. Bahçelievler – ANKARA
- TANER ARICI: Yaşım 13. Pul, para, sigara ve kibrit biriktiririm. Müzik dinlemeyi severim. Dergi okuru arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: E.K.İ. Kömür Tevzi Şefi Ali Arıcı eliyle ZONGULDAK
- NEŞECAN TAŞÇI: Yaşım 11. Kitap okumayı severim. Pul kitap ve kart biriktiririm. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Şehit Asım Cad. Mecitali Sok. No: 1 Beşiktaş – İSTANBUL
- İLHAN YOLCU: Yaşım 14. Pul, para ve kart biriktiririm. Şiir yazarım. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Vişnelik Mah. Gül Sok. Aydınlar Ap. No: 60 ESKİŞEHİR
- BETÜL FEYZOĞLU: Yaşım 14. Kibrit ve kart biriktiririm. Şiir, öykü yazarım. Spor yapmayı, gezmeyi çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Beyazgül Cad. Eğlence Sok. 11/3 Arnavutköy – İSTANBUL
- ALİ DEMİRTOKAT: Yaşım 14. Kitap okumayı, bisiklete binmeyi, yüzmeyi çok severim. Dergi okurlarıyla yazışmak istiyorum.
  Adres: Tepecik Mah. Turgutreis Cad. No: 39 BODRUM
- NESRİN SÜMER: Yaşım 12. Kitap okumayı çok severim. Şiir yazarım. Mandolin ve flüt çalarım. Kart ve pul biriktiriyorum. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Orta Çarşı Ekspres Kolaevi No: 10 Ünye – ORDU

YANITLAR

- ŞEKİLLER: A–6, B–1.

- BEŞ HATA: (1) Arabanın arka desteği (2) Yazıdaki "r" harfi (3) Küreklerin saplarındaki bağ. (4) Sağdaki işçinin kolu. (5) Lamba havada duruyor.

- SİNEMASEVERLER İÇİN: Kapıcılar Kralı, Fıratın Cinleri, Vay Başımıza Gelenler.

- 8 FARK: (1) Kalecinin eli. (2) Skor levhasının sağ ayağı. (3) Sol arka direğin dibi. (4) Sağ arka direğin üstü. (5) Sol arkadaki çitin üstten üçüncü tahtası. (6) Sağ ön direğin yanındaki tahta. (7) Kalenin solundaki saha çizgisi. (8) Arkadaki çitin köşesindeki tahta.

- KARE BULMACA: Soldan sağa: (1) Sorun – Ki. (2) Itak – Tat. (3) No – Okul. (4) Ama – İran. (5) Vokal – Si. (6) Bidon – (7) Side – İle. (8) İlenç – Et.
  Yukarıdan aşağıya: (1) Sınav – Si. (2) Otomobil. (3) Ra – Akide. (4) Uko – Aden. (5) Kilo. (6) Tur – Ni. (7) Kalas – Le. (8) İt – Niyet.

- SÖZCÜK AVCILIĞI: Yalnızçam (F–3, düz aşağı), Kaçkar (E–4, düz sağa), Akdağ (F–10, çapraz yukarı), Uludağ (J–11, düz yukarı), Çimen (G–4, düz aşağı), Koru (H–4, düz yukarı), Emir (G–7, çapraz yukarı), Aydos (I–7, düz aşağı), Zigana (J–12, düz sola), Ahı (G–12, düz yukarı), Akra (J–2, düz aşağı), Ağrı (1–4, düz yukarı), Mor (H–9, düz aşağı), Karababa (E–4, düz aşağı), Ilgaz (D–12, düz yukarı), Işık (D–12, düz sola), Keşiş (C–8, düz aşağı), Melendiz (B–11, düz yukarı) Davras (B–6, çapraz yukarı), Misis (A–6, çapraz yukarı), Sat (C–4, düz aşağı), Tekeli (E–1, düz sola): Kop (D–5, düz aşağı), Çene (A–5, düz yukarı), Kaz (D–1, çapraz aşağı), Nif (G–8, çapraz yukarı).

- İKİ RESİM: (1) Soldaki adamın başlığının püskülü; sağdaki palmiyenin dibi. (2) Yılanın boynundaki leke müzik aletinin üzerindeki şekil. (3) Arkadaki binanın tepesi; yılanın sol altındaki leke. (4) Adamın gömleğinin cebi; sepetin kapağının sapı. (5) Yılanın dili; sağdaki adamın başlığındaki şekil.

- EŞİT KARELER: A ve D aynıdır.
- PARÇALAR: 1–B, 2–A, 3–C.

OKURDAN OKURA

BAL PETEĞİ
(Türkü sözü)

Bal peteği,nar güzeli oy oy !
Yar bebeği,gün güzeli oy oy !
Yar gider ayran içer oy !
Gündüz gelir,yar gider oy oy !

Ali gider kahveye oy !
Fatma gider tarlaya
Güzeller yar seçilir
Oy anam oy !

İDİL EBİRİ

KARDEŞ

Benim kardeşimin adı Deniz
Ne tatlıdır bilseniz
Siyah saçyı,yeşil gözlü
Benim güzel kardeşim

İncecik sesi var,gül kadar boyu var
Usluluğunu bilseniz,onu çok seeersiniz
Benim güzel kardeşim
Ne tatlıdır bllseniz

GÜLGÜN SEVİNÇ

AVCI

Bir gün ava çıktım
Bir ceylan vurdum
Yavruları başına toplandı
Bir baktım ki ceylan ölmüş
Ve bundan sonra
Karşıma bir zehirli yılan bile çıksa
Vurmayacağıma yemin ettim

CÜNEYT TOPRAK

Resim : ASENA AYTAÇ

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız...Şiirlerinizi, resimlerinizi, öykülerinizi, kısa yazılarınızı ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz...

SORAMADIM, RÜYAYDI

Rüyamda
Doğduğum eve gittim.
Geçtim
Kırlardan, dağlardan
Şehirlerden
İnsanlar vardı, mutlu, mutsuz
Gördüm onları, göremediler beni
Doğduğum evin karşısına geçtim
Seyrettim, ağladım
Yıkık, dökük, badanasız bir ev
Ve
Sefalet içinde
İnsanlar
Sormak istedim
"Neden böylesiniz?" diye
SORAMADIM, RÜYAYDI

SERDAR KUDU

KUŞ

Bir kuş kondu penceremin önüne
Bir sağa bir sola bakındı
Kimseyi göremeyince rahatladı
Başladı ekmek kırıntılarını yemeye
Sonra beni gördü,irkildi
Daha sonra kanat açtı
Uçtu,uçtu maviliklere

SABİHA BİLGEN

DOĞA'NIN KUŞLARI

Siz doğanın kuşları
Hep bir ağızdan ötesiniz
Cıvıl cıvıl sanki
Ne var ki siz uçarsınız
Neşeli,neşeli
Hep birlikte uçarsınız
Her ülkeyi dolaşırsınız karış karış
siz akıllı kuşlar
Uçarsınız,uçarsınız
Doğaya karşı
Sizin gibi var mı akıllı
Kuşlar,kaşlar
Her yana koşarsınız
Hep birlikte,hep birlikte
Sanki siz cinle peri gibi
Ama siz bırakmazsınız
Birbirinizi çok iyi yaratıklar
Kuşlar dünyayı adım adım gezerler
Her yanlarına bakar sezenler
O neşeli cıvıl cıvıl kuşlar
Hayat dolu canlı kuşlar

SERHAN ŞİMŞEK

OKURDAN OKURA

DÜNYA ÇOCUKLARINA

Hey...Dünya çocukları
Size sesleniyorum
Önümüzdeki günler,
hep bizimdir diyorum
Dünya çocuklarına

Ne güzel yaratmış bizi yaratan
Halk olmuşuz Adem ile Havva'dan
Akıl fikir diliyoruz Mevlâdan
Ne güzel yaratmış bizi yaratan

Biz yarının büyükleri olacağız ileride
Bize engel olamaz hiçbir perde
Kitap oku,ilim öğren,
bilgin artsın her yerde
Oku,oku da yüksel,
gözün kalmasın geride

Selam,Adem ile Havva'nın kuzuları
Aşalım engelleri,aradaki duvarları
El ele verelim,hepimiz birleşelim
Bütün dünya çocukları

ARZU ERKURT

OKURDAN OKURA

ATATÜRK'ÜN ANKARA'YA GELİŞİ

O gün herkes sevinçliydi
Mustafa Kemal Paşa geliyordu
Davullar zurnalar çalınıyor
Efeler oynuyordu

Her taraf bayraklarla süsleniyordu
O gün Mustafa Kemal Paşa geliyordu
Halk coşku içinde
Mustafa Kemal Paşa'yı bekliyordu
Çünkü o gün Mustafa Kemal Paşa
Ankara'ya geliyordu

HALUK YANMAZ

HEP GÜL

Ağlama bebeğim
Daha neler var şu dünyada
Haydi gül,kahkahan odaya yayılsın
Hep duyulsun,her zaman güldüğün

ASLI BİÇEN

Resim : GÜLAY ZİKER

FIKRALAR

SÜTLÜ ŞEKER

Öğretmen, küçük öğrencilerinden birini kaldırıp:

— Çocuğum, bana içinde şeker olan bir cümle yap, dedi.

— Bir bardak süt, dedi, çocuk.

— Peki şeker nerede çocuğum?

— Sütün içinde öğretmenim.

PASTALAR

Hayat bilgisi dersinde öğretmen Nihat'a sordu:

— Söyle bakalım çocuğum pastaların bayatlamaması için ne yaparsın?

— Yerim öğretmenim.

BÜYÜK İSKENDER

Öğretmen:

— Söyle bakalım Necip, Büyük İskender nasıl bir insandı?

— Çok iyi bir insandı öğretmenim.

— Sen söyle bakalım Mahmut.

— Bana hiç kötülüğü dokunmadı öğretmenim.

YILDIZLARIN İSİMLERİ

İki ilkokul öğrencisi konuşuyordu:

— Gökte yıldızlar var, anladık. Bunları da bir çok aletlerle keşfederler, onu da biliyoruz. Ama en çok şaştığım şey isimlerini nasıl öğreniyorlar?

ZİL

Okula yeni başlamıştı. Oyuna çok düşkün bir çocuk olduğu için genellikle zil çaldıktan sonra derse giriyordu. Sonunda öğretmen kızdı:

— Dikkat ettim sen hep zil çaldıktan sonra derse giriyorsun, dedi.

Çocuk boynunu büktü:

— Ne yapayım öğretmenim. Zil her zaman oyunumuz bitmeden çalıyor.

YAZISIZ

YAZISIZ

ÇALIŞKAN

Bir inşaat şantiyesinde çalışan Ahmet'i ustabaşısı çağırarak sordu:

— Arkadaşların bir gidişte üç kereste taşıdıklarını, senin ise bir tane götürdüğünü görüyorum.

Ahmet, biraz düşündü sonra gülümseyerek yanıt verdi.

— Arkadaşlarım, üç yerine bir yolculuk yapmak isteyen tembeller oldukları için ustacığım.

YARAMAZ AKLI

Küçük yaramaz, komşusunun bahçesindeki elma ağacına çıkmıştı. Tam bir tane kopardığı sırada komşusu onu yakaladı. Öfkeyle:

— Ne yapıyorsun orada bakalım! diye bağırdı.

Çocuk soğukkanlılıkla:

— Bir şey yapmıyorum amca, dedi, bir elma düştü de onu yerine yapıştırmaya çalışıyorum.

KOLTUKLARI KABARIR

Dilbilgisi dersinde öğretmen Necat'a sordu:

— Söyle bakalım çocuğum, "Recep çalışkan bir çocuktur?" dersem, cümlede Recep ne olur?

— Koltukları kabarır öğretmenim.

RESİM DERSİNDE

Öğretmen çocukların yaptığı resimleri inceliyordu:

— Necmi ben sana tren yap demiştim, sen yalnız rayları yapmışsın. Hani tren nerede?

Necmi:

— Yolda öğretmenim, geliyor.

TATİL

Türkçe öğretmeni yazılı yapıyordu. Soru: "En büyük arzunuz nedir?" İdi. Sınav süresi bitince, öğretmen, kağıtları topladı. Öğrencinin biri soruyu şöyle yanıtladı:

— Tatil, tatil, tatil.

Milliyet
YAYINLARI

süreyya berfe

MATEMATİK

Yardımcı Kitaplar dizimizin üçüncüsü olarak, ilkokul dördüncü ve beşinci sınıflar için yararlı bir yapıtı, MATEMATİK'i sunuyoruz. Bu kitapta, aritmetik ve geometrinin temel ilkeleri, kolayca anlaşılabilecek arı bir dille ve bol örneklerle verilmiştir. Konuların daha iyi bir biçimde kavranması için, her bölüm, problemlerle zenginleştirilmiştir. Ortaokul sınavlarına hazırlanırken masanızdan ayırmayacağınız bu kitapta işlenen konulardan bazıları şunlardır: Tamsayılar, Dört İşlem, Ondalık Sayılar, Bayağı Kesirler, Ölçüler, Ticaretle İlgili Hesaplar, Eşyalar – Cisimler – Şekiller, Çizgi – Yüzey – Nokta, Doğrular, Üçgenler, Açılar, Dörtgenler, Çokgenler, Prizmalar, Daire, Silindir, Piramit, Küre, Koni... Her bölümün sonuna, Bilgi Testi de eklenmiştir.

"Okul çantamda defter, kitap, kalem ve milyon var.

Bu yıl hem okula,
hem de milyonerliğe
başladım.

Annemle babam
karar vermişler,
on bin lira yatırıp
Pamukbank'ta bana
Milyonerlik Hesabı açmışlar.

Bu para yıldan yıla büyüyecek,
üniversiteyi bitirirken
milyona ulaşacak.
Ben de hayata milyoner atılacağım.

Özel Milyonerlik Cüzdanımı
okul arkadaşlarıma göstereceğim.
Onlar da annelerine,
babalarına söylesinler,
onlar da milyoner olsunlar."

PAMUKBANK
"iyi bankadır"